

Maatoosa Xaafeez Yesuus Kiristtoosa Wonggile Gelo

Maatoosa Wonggilay, Yesuusa yi7ith uфayssay kase E bagga odintteezayinnee ashshizaya maaqqeezana Xoossii tiina caaqayid fa asayis inggeez uфayss qaala poleezay E baggar maaqqeezana odiza Wonggile. Yha Wonggilay Yesuusa u gancce yelinttii dicceez Ayihuditay aaddas baazin alame ubbayisii.

Maatoosa Wonggilay, lo7ithii naaginttor xaafintteez maxaafe. Maatoosa fa maxaafa Yesuusa yelinteezaypp aykkii, E xammaqinttannee E paacintta odii maaqqii, Galila biitta E sabbakeez baz, taamarsseez bazinee harggintteezita patheez bazita odiza. Ezayillakka, Yesuusa Galilapp Yerusalaame yhanigeezanee E yha sa7all yezeez wode wurssith saamintta haneez bazita beeziza. Yeykka E sottintta, E yhayiqannee E dendda wolalli odiza.

Yha Wonggilay, Yesuusa Xooss higge billodayis mawuter yezannee Xooss kaatetith baz taamars-siza bayira asitamaare udii shiishiza. E timirtaypp gaanggiza baggay duma duma muurar ichchin aqo shaakinttiza.

1. Xooss kaatetith asay hanotitha, ooso, mawutennee u wurisith anja odiza ambal afa Timirtte (Shem 5-7).
2. Taphpho nam77ii tamaaritay Wonggile sab-bakidayis yhanigeez wode untisi inggintteez higge (Shem 10).

3. Xoossa kaatetith baz tamaarssodayis shi-iqeez duma duma aaziso (Shem 13).
4. E tamaare maaqqithis yez bilitha odiz timirtte (Shem 18).
5. Yha alamay wurssithannee Xooss kaatetithay folo yi7ithi baz odiz timirtte (Shem 24–25).

Maatoosa Wonggilay aykkeeze qofita

Yesuus Kiristtoosa zare xussinnee e yelintto
1:1–2:23

Xammaqqiza Waannisa ooso 3:1–12

Yesuusa Xinqqatennee paacintto 3:13–4:11

Yesuusa Galila biitta fa ooso aykkeeza 4:12–18:35

Yesuusa Galilapp Yerusalaame hellodayis ootheez ooso 19:1–20:34

Yesuusas wurissithi saaminttannee,
Yerusalaame heera 21:1–27:66

Goday yhayiqopp dendonnee bentithi 28:1–20

Yesuusa yeletith xussii

(Luq. 3:23–38)

¹ Dawute na7a Afraame na7a maaqqeez Yesuus Kiristtoosa yeletith.

² Afraame Isaaqa yeleeza;

Isaaqa Yayqqaoba yeleeza;

Yayqqaoba Yihudarannee e ishita yeleeza;

³ Yihuda Ti7imaaripp Paaresannee Zaara yeleeza;

Paaresa Asroome yeleeza;

Asrooma Raame yeleeza;

⁴ Raame Aminadaba yeleeza;

Aminadaba Na7asoona yeleeza;

Na7asoona Salmoone yeleeza;

⁵ Salmoona Ra7aabpppe Boo7eeza yeleeza;

Boo7eeza Uritppe Iyobeede yeleeza;

Iyobeede Issaye yeleeza;
⁶ Issaye kaata Dawite yeleeza;
 Kaat Dawite Ooriyo machchattippe Solomone
 yeleeza;
⁷ Solomone Robi7aama yeleeza;
 Robi7aame Abiya yeleeza;
 Abiye Asaafe yeleeza;
⁸ Asaafe Iyosaafexe yeleeza;
 Iyosaafixe Iyoraame yeleeza;
 Iyoraame Oozanee yeleeza;
⁹ Oozanee Iyo7ataame yeleeza;
 Iyo7ataame Akkaza yeleeza;
 Akkaza Hiziqasa yeleeza;
¹⁰ Hiziqasa Minaase yeleeza;
 Minaase Amooxa yeleeza;
 Amooxa Iyosaasa yeleeza;
¹¹ Iyosaasa Ikonaanarannee e ishita yeleez ya
 laythate Isreele asay di7inttii Baabiloone
 biitta yhanigeeza.
¹² Baabiloone biitta Isreele asay di7inttii
 yhanigeezaypp guye Ikonaana Salatiyaale
 yeleeza.
 Salatiyaale Zerubaabela yeleeza;
¹³ Zerubaabela Abdiyu yeleeza;
 Abdiyu Eliyaaqeme yeleeza;
 Eliyaaqeme Azoora yeleeza;
¹⁴ Azoora Sadooqe yeleeza;
 Sadooqe Akime yeleeza;
 Akime Eliyuuda yeleeza;
¹⁵ Eliyuuda Alaazara yeleeza;
 Alaazare Maatane yeleeza;

Maatane Yayqqaoba yeleeza;

16 Yayqqaoba Yooseefa yeleeza;

Yooseefa Kiristtoosa giz Yesuusana yeleez Mayrami azina.

17 Yikkee, yeletithii Afraamepp Dawute hellodayis taphpho oydde. Dawutepp yhanigii Baabiloone di7a helldayis taphpho oydde. Baabiloone di7ayapp yhanigii Kiristtoosa helldayis taphpho oyddii yeletithi maaqqiza.

*Yesuus Kiristtoosa yeletithi
(Luq. 2:1-7)*

18 Yesuus Kiristtoosa yelintto taarikay yhaypp kaalliza. E indat Mayrama Yooseefas oyccinttii yezar Yooseefar wolla aqekkazar geeshsha Ayyanapp woddexeeza.

19 Yooseefa geesh as maaqqeez gisho izo asii ododay garkk koyekkazay gishos geemar ashshodayis qoppeeza.

20 E ye qofayil yezin Xoossa kiitanchchay abukkar ees benttii, «Dawute na7a, Yooseifa, Mayrama woddexeezay geesha Ayyanapp maaqqeez gisho izo ekkodayis yashittippe» yeegéeza.

21 Iza dhiirath na7a yeloda, E woyita u naga-rayapp ashshizay gisho e suntha ne Yesuusa gi xeegoda.

22 Goday nabay doonar,

23 «Yeezako wudirtta wodexxoda; dhiirath na7a yeloda; e sunthay Amanu7eela ginttinttoda» geezay polinttoday garkk yha ubbay haneeza.

Amanu7eela guusayis birshshithay «Xoossay nuuri yeza» guussii.

²⁴ Yooseefa genttapp barkkii Goday kiitanchchay kiiteezay garkk Mayramo fa kara kanggeeza.

²⁵ Zin fa bayra na7a yelod gatho izo bochchekaya;* yelintteez na7akka Yesuusa gi xeegeeza.

2

Awa kess baggapp ye7eez asita

¹ Kaat Herodoosa wode Yesuusa Yihuda biitta Beeteleme katama yelintteezaypp guye xoolintto filagizitay awa kess baggapp Yerusalaame yi7ii,

² «Yelintteez Ayihuditay kaatay aba yenee? Nu awa kess baggar kezeez xoolintto bi7ii ezisi goynnodayis ye7eeza» yeegii oycceeza.

³ Kaat Herodoosa yeya si7ii dagameeza. Yerusalaame yez as ubbaykka dagameeza.

⁴ Herodoosa qeese halaqitannee higge asitamaarita faako xeegii «Kiristtoosa aba yelinttodeshsha?» yeegii untan oyceeza.

⁵ Unttikka, «Yihuda Beeteleme nabay,

⁶ «Yihuda yez Beeteleme,
Yihuda yez gade aqisizitaypp,
ne abarakka kawuzhooya.

Ta woya Isreele haarizay,
neeph kezoda eekka ta woya Isreele heeng-
giza maaqqada»
gi xaafeeza» yeegeeza.

^{1:23} Isa. 7:14 * ^{1:25} *Izo bochchekaya:* Machchir azinar aqizaygarkk wolla aqekka guussii. ^{1:25} Luq. 2:21 ^{2:6} Mika. 5:2

⁷ Yeypp guye, Herodoosa awa kess baggapp ye7eez asita geemar xeegii, xoolintto u be7eez layitha unttapp lo7ithii oyicci ereeza.

⁸ E unttan Beeteleme dakkittar, «Yhanigii yelint-teez na7a miinthii kozhoytta; eza yi denggiko taakka yhanigii ezisi goynnodgarkk maaqqittar taasi odoytta» yeegeeza.

⁹ Unttikka kaatay Herodoosa odeeza si7ii qiteeza. U awa kess baggar be7eez xoolinttay unttan kaalithittar na7ay yeza aqayid eqqod hellodayis kanggi heltheeza.

¹⁰ U ye xoolintta bi7ii aqopp aath ufayss ufayt-teeza.

¹¹ Kara gelii na7ay fa indat Mayramir yezana be7eeza. Ees xuggunii goynneeza. Fa saax-inna dooyii worqqera, ixaanerannee karbera eesi inggeeza.

¹² U Heroodosako guye maaqqaamay garkk Xoossay abukkar untis odin, hara oger fa biitta maaqqeeza.

Na7a ekkii Gibxxe qosintto

¹³ Awa kess baggapp ye7eez asay qiteezaypp guye, Goday kiitanchchay Yooseefas abukkar benttii, «Herodoosa na7ana wodhodayis koyizigishos denddoba; ellisii na7ayira na7ay indatira ekkii Gibxxe biitta yhanigoba. Ne maaqqad gallasa nees odod gatho ezayid gam7oba» yeegeeza.

¹⁴ Yey gishos, Yooseefa qammar denddii, na7ayira na7ay indatira ekkii Gibxxe yhanigeeza.

¹⁵ Nabe doonar Xoossay, «Taanii, ta na7a, Gibxxe biittapp xeegeeza» ginttintteez qaalay polinttod

garkk Herodoosa yhayqqod hellodayis E ezayid gam7eeza.

16 Yeypp guye, awa kess baggapp ye7eez asay eza dooshsheezana erii iita yiloteeza. E tiin untapp si7eezay garkk Beetelennee ye heera yez nam77ii laythi kumezitannee nam77ii laythapp sulle yez dhiirath na7ita ubba fa wotaaddarita dakkii wodhiseeza.

17-18 Nabe Ermaasa doonar,
«Yeefonnee zelalisii,
Raama sintteeza.
Iraheela fa na7itayis yekkiza;
u yhayqqeez gishos
Minggodayis danda7ekkaya»
gi odeezyay polinteeza.

Gibxxepp Naazirete maaqqith

19 Herodoosa yhayqqeezayapp guye Goda kiit-tanchchay Yooseefas Gibxxe abbukkar benttii,

20 «Na7a wodhodayis koyizitay yhayqqeez gishos denddii na7ayira na7ay indatira ekkii Isreele biitta maaqqoba» yeegeeza.

21 Yooseefa denddii na7ayira na7ay indatira ekkii Isreele biitta maaqqeeza.

22 Zin Arkkiloosa Yihudal fa aday Herodoosa aqo kawuteezana si7ii ye aqa yhammadayis yashitteeza. Xoossay abukkar eza beezin Galila biitta yhanigeeza.

23 Nabitay doonar, «Naazirete as ginttinttoda» gi odintteezay polinttod garkk Naazirete katama yhanigii ezayid gam7eeza.

3

Xammaqiza Waannisa timirtte

(Mar. 1:1-8; Luq. 3:1-17; Wan. 1:19-28)

¹⁻² Ye wode xammaqiza Waannisa, «Xooss kaatetithii ukkeez gishos yi nagarayapp maaqqoytta» yeegii sabbakittar Yihuda liizho gadhar ye7eeza.

³ Nabe Isayaasa odeezy Waannisa bagga, «Liizho gadha, pettii athay fa qaala dhoqqi udii, ‹Goday goossa lo7ithoytta. E oga pitithakka luulisoytta› geeza» yeegintteezay eesii yeegeeza.

⁴ Waannisa gimaale ikisepp dadintteez afila ma77iza. Fa xeessayidakka dafe dancciza. E miiz kathaykka boolerannee degera eessara.

⁵ Asay ye wode Yerusalaame katamappe, Yihuda biitta ubbaypperannee Yorddanoose borkka heerape eeko yi7iza.

⁶ Fa nagara buuxittar Yorddanoose borkka e kushe xammaqinttiza.

⁷ Ezkka, gaame Ferisaawitayppennee Saduqaawitaypp gaamitay xammaqinttodayis faako yi7izita bi7ii, unttiko, «Yha shoosh na7untho, ye7od Xooss kachchaypp qosintt-daygarkk yinttan oonoo zoreezay?

⁸ Yikkee, yinttii, yi nagarayapp maaqqeezana beeiza aafe aafoytta.

⁹ Yi, yi wozinara, ‹Afraame, nu ade gi yi qop-pizaygarkk› yinttis maaqqippe. Lo7ithii si7oytta!

Xoossay yha shuchchitayp Afraames na7a kesso-dayis danda7iza.

10 Gande minxxay xaphayid giigii betteeza; lo77o aafe aafowa mith ubbay gachchintii tama gancce wodhdhoda.

11 «Yi, yi nagaraypp maaqqeezana erisodayis ta yinttan haathar xammaqiza. Zin taapp guyer yi7izay yinttan geesha Ayyanarannee tamar xammaqoda. E taapp lo7ithii miingga; ta hara attozin E caamma tookkodayis beezooya.

12 Katha geeshshiz pithe E kushayid yeza. Katha lo7ithii geeshshiza; gistta fa shaalayid oloda, zin bunna to7oowa tamayid xuuggoda» yeegeeza.

*Yesuusa xammaqintto
(Mar. 1:9-11; Luq. 3:21-22)*

13 Ye wode Yesuusa Waannisa kushayid xammaqinttodayis Galilappe Yorddanoose borkka yhanigeeza.

14 Zin Waannisa eza kayodayis koyii, «Ta ne kushayid xammaqinttodayis beezodar ne taako yi7inee?» yeegeeza.

15 Yesuusa mahii, «Xoossii nuuppe kozhiz baz ubba nu polodayis beezizay gishos yhatti taasi ero goba» yeegeeza. Waannisa ezis ero gi eeza xammaqqeza.

16 Yesuusa xammaqintteezan garkk borkkapp kezeeza. Izirakka salo dooyinttin Xoossa Ayyanay holle garkk yi7ii ezal wodhdhodar be7eeza.

17 Ye wode «Ta qadhdhiza na7ay, ta ufayttiza na7ay yhaya» yeegiz qaala salopp ye7eeza.

4

*Yesuusa paacintto
(Mar. 1:12-13; Luq. 4:1-13)*

¹ Yeypp guye, daabuloosa Yesuusa faaccod garkk Geeshsha Ayaanay Yesuusana liizho gadha kanggeeza.

² Ezayid oyttam qammannee oyttam gallas xoomeezaypp guye nayintteeza.

³ Paaccizay Yesuusako yi7ii «Ne Xooss na7azako, an yha shuchchunthan boora maaqqoday garkk azazoba» yeegeeza.

⁴ Yesuusa mahii eeko, «Asii Xooss doonapp keziz qaala ubbayir yezizapp attin boora aaddr yezooya» yeeginttii Xoossa qaalayid xaafintteeza» yeegeeza.

⁵ Ezaypp maaqqikka, daabuloosa Yesuusana geesha katama kanggii, Xooss keeth kusttel afa kessii,

⁶ «Ne Xooss na7a maaqqiko, an sull guppia wodhdhoba.» Abis giiko,

«Ne tokay shuchchar dhubinttaamay garkk, fa kusher nena denthoday garkk,

Xoossay fa kiitanchchita ne gishos kiittoda» yeeginttii Xooss qaalayid xaafintteeza» yeegeeza.

⁷ Yesuusa eeko, «Maakka, Xooss qaalayid ne Goda, ne Xoossa paaccippe» yeeginttii xaafintteeza» gi maheeza.

⁸ Wurssithal daabuloosa Yesuusana pettii damma amba xeeral kessii alame kaatetitha u bonchchayir wolla beezi,

9 «Ne taasi xuugunii goyiniko ta neesi yhaya ubba immada» yeegeeza.

10 Yesuusa mahii eeko, «Yha xalahayyo, taapp haakkoba! «Ne Goda, ne Xoossayis goynnoba, eza aadda goyinnoba» yeeginttii Xooss qaalayid xaa fintteeza» yeegeeza.

11 Yeypp guye, eza Xalahay ashshii qiteeza; kitanchchitay yi7ii eza maaddeeza.

*Yesuusa taamarsso
(Mar. 1:14-15; Luq. 4:14-15)*

12 Yesuusa, Waannisa accintteezana si7ii Galila biitta yhanigeeza.

13 Naazirete katama ashshii Zaabiloonannee Niftaaleme heera, abba lanqqe yez qifirnahoomee katama yhanigii ezayid gam7eeza.

14 Yey haneezay nabe Isayaasa doonar,

15 «Zaabiloone biitta, Niftaaleme biitta,

Yorddanoos borkkapp seko pino,

abbako kangiz oge gaxa yezi,

Ayihude baa asay gancce yez Galila biitta,

16 Dhuma yez woya,

woliqqama poo7o be7eeza.

Yhayiqo kuya betteezitayiskka,

poo7o kezeeza»

yeegii odintteez qaalay polinttod garkke.

17 Ye wodepp aykkii Yesuusa, «Xooss kaatetithay ukkeez gishos yi nagarapp maaqqoyta» yeegii qaala sabbako aykkeeza.

*Yesuusa tiin xeegeez taamarita
(Mar. 1:16-20; Luq. 5:1-11)*

4:10 Nam7i. 6:13 **4:12** Mat. 14:3; Mar. 6:17; Luq. 3:19-20 **4:13**
Wan. 2:12 **4:15** Isa. 9:1-2 **4:17** Mat. 3:2

18 Yesuusa Galila Abba lanqqaer aadhittar nam77ii ishita, Phixiroosa ginttintiz Simoonarannee e isha Indiraase be7eeza. Unttii molo aykkizita maaqquez gishos fa gitana abba gancce olizana be7eeza.

19 Yesuusa untan, «Yhana ye7oytta; tana kaaloytta! Molo aykkizay garkk, ta yinttan as aythi tamarssoda» yeegeeza.

20 Unttikka, ellis fa gitana olii ashii Yesuusana kaalo aykkeeza.

21 Yesuusa yeyp xiqqa gede tiinal yhanigii hara nam77ii ishita, Zabddosa na7ita, Yayqoobara Waannisara be7eeza. Fa ada Zabddoosara wolla wogolo gancce fa gite loythizin bi7ii xeegheeza.

22 Unttikka, ellisii fa wogolo gancce fa ada ashshii Yesuusana kaalleeza.

*Yesuusa hariginttiza patheeza
(Luq. 6:17-19)*

23 Yesuusa Ayihuditay Woosa keetha tamaarssittar, salo kaatetith Wongile oditara duma duma harggepp asa pathittar Galila biitta ubba yuuyeeza.

24 Yeypp denideezayid e waaray Soora biitta ubba si7intteeza. Duma duma harger wobbeezitannee metinttizita, tuna ayyana aykintteezita, shocci oliz harger yezitannee, sileezita eziko kanggeeza; ezikka untan patheeza.

25 Asay Galilap, Taphphii Katamitayapp, Yerusalamepp, Yihudappera Yorddanoosapp seko pino yez biittapp ye7eez gaame asay eza kaalleeza.

5

Yesuusa ambal afa taamarsseez timirtte

- ¹ Gaame woya shiiqeezana Yesuusa bi7ii amball afa kezii betteeza. E tamaaritay eziko shiiqin,
² yhay garkk yeegii taamarsseeza:

*Tuma ufacss
(Luq. 6:2-23)*

- ³ «Ayyanar manqqitay anjjintteezita,*
 salo kaatetithay unttsii.
- ⁴ Yeekkizitay anjjintteezita,
 u minthatho demmada.
- ⁵ Haayitay anjjintteezita,
 u sa7a laattoda.
- ⁶ Geeshshetith nayinttitaynnee saaminttizitay
 anjintteezita,
 u mizhoda.
- ⁷ Maarizitay anjjintteezita,
 u maarotithi demmada.
- ⁸ Wozina geeshshitay anjjintteezita,
 u Xoossa be7ada.
- ⁹ Iginthizitay anjjintteezita,
 u Xooss na7ita ginttintii xeeginttoda.
- ¹⁰ Geesh bazis gi,
 bayi7inttizitay anjjintteezita,
 salo kaatetithay untissii.
- ¹¹ «Asay yinttan ta gishos gi cazhii bayi7ii yinttal
 afa iita baz ubba worddor odiko yi anjjintteezita.

* **5:3** Ayanar manqqitay guusay Xoossal afa kattizitannee ammanintiza asa guusii. **5:4** Isa. 61:2 **5:5** Maz. 37:11 **5:6** Isa. 55:1 **5:8** Maz. 24:3 **5:10** 1 Phix. 3:14 **5:11** 1 Phix. 4:14

12 Yi salo yhanigii ekkod woyitay damma maaqqeez gishos ufayttoytta, habba goytta. Yinttapp tiina yez nabita yhay garkk bayi7eeza.»

Alamayis maxinennee poo7o maaqqith

13 «Yi biittas maxine; maxine fa maxinettitha ashshiko, fa mal7ottitha wayizii mahii demmadee? Bale olin asar yedhinttodaypp attin abiskka maaddooya.

14 «Yi biittas poo7o; derell afa yez katamtta geemodayis danda7ooya.

15 Xomppe ayithii kara yez as ubbayis poo7oday garkk dhoqqa aqo gaddizapp attin ota gancce gad-dizay baaya.

16 Yey garkk asay yi lo77o oosa bi7ii, salo yez yi ada bonchchoday garkk yi poo7ay as tiina poo7o.

Muse higge

17 «Taanii Muse higgannee nabitay qaala shaarodayis ye7eeza yinttis aazppe. Ta, polodayis ye7eezapp attin shaarodayis ye7ekkaya.

18 Ta yinttis turo odiza; salonnee sa7a aadhod hellodayis higge ubbay polinttodaypp attin hig-gaypp pettii qaala woy pidaale xuuqakka aad-haamii.

19 Yey gishos, yha kiititaypp xiqqiza pettii kiita menthiza oonkka ma yhankkita yey garkk oothod garkk tamaarssizay oonkka salo kaatetititha ubbapp laafa maaqqoda. Zin yha kiita polizitayneey yhankkitakka polod garkk tamaarssizay salo kaatetitha aath maaqqoda.

5:12 2 Zeena. 36:16; Haw. O. 7:52 **5:13** Mar. 9:50; Luq. 14:34-35

5:14 Wan. 8:12; 9:5 **5:15** Mar. 4:21; Luq. 8:16; 11:33 **5:16** 1

Phix. 2:12 **5:18** Luq. 16:17

20 Ta yinttis odiza; yi xillotithay Ferisaawitay xillotithayppennee higge asitamaaritay xillotithayppaadhekka attiko, salo kaatetith yi yesha gelaamii.

Shemppo wodho bagga

21 «Yi mayzitayis, ‹Wodhippatte; shemppo wodhiz oonkka pirddinttoda› ginttintteezana yi si7eeza.

22 Zin ta yinttis odiza; fa ishayir kacinttz ubbay pirddinttoda. Fa isha curqay giz oonkka daynna tiina pirddas shiiqoda. Fa ishayiko, ‹Tullay› giz oonkka gaannname tama pirddinttoda.

23 «Yey gishos, neenii ne yarisha yarshshodar ne isha shifisheez baz neesi qoofinttiko,

24 ne yarisha ya aqayid ashshii qitoba; tiinatii yhanigii ne ishayir giigoba; yeezii maaqqii, ne yarisha Xoossis yarshshoba.

25 «Nena mootizayira pirdde keeth yhanigtar ogell afa ezar dabbotoba. Yey atto giiko E nena daynna tiina kanggoda. Daynnay nena accizayis aathii immada; E nena woyine oloda.

26 Ta turo odiza; miishayapp pettii santife atekazin ciggii haasod hellodayis achch keethapp ne kezaamii.

Laammodayis beezyoya

27 « ‹Laammippate› ginttintteezana yi si7eeza.

28 Zin ta yinttis odiza, maachchi bi7ii, amotteez ubbay fa wozina gancce izir laammeeza.

29 Ne ushachchi aafay nena nagara beezyiza maaqqiko, kessii oloba. Ne ashay kunthizin

gaanname tama gancce wodhdhodaypp ne
asetithayppe pettay dhabiko neess lo77o.

³⁰ Ne ushachch kushay nena nagara oothisiza
maaqqiko, izo gachchii oloba. Ne gallay kun-
thizin gaanname tama gancce wodhdhodaypp ne
asetithayppe pettay dhabiko, neess lo77o.

Machcho anjo bagga

(Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luq. 16:18)

³¹ «Fa machchato dakkiz oonkka anjo war-
qqatte inggo» ginttintteeza.

³² Zin ta yinttis odiza; fa machchato lagitekkazin
bili7iz oonkka iza laammod garkk oothiza. Yey
garkkekka, anjjintteez asito ekkiza ubbay laam-
miza.

Caaqo bagga

³³ «Yi mayzitayko, ‹Worddor caaqqippate; yi
Xooss tiina caaqqeza poloytta› ginttintteeza yi
si7eeza.

³⁴ Zin ta yinttis odiza; ubbarakka caaqqippate.
Xoossay bettiza zufaane maaqqeez gishos salor
caaqqippate.

³⁵ E tokay yedhdhiz aqo maaqqeez
gishos sa7arakka caaqqippate. Gita kaat
katama maaqqeez gishos Yerusalaamerakk
caaqqippate.

³⁶ Yi binanayapp pettakka boothi woy karthi
udodayis danda7oowa gishos yinttii yi ubbarakka
caaqqipppate.

5:29 Mat. 18:9; Mar. 9:47 **5:30** Mat. 18:8; Mar. 9:43 **5:31** Mat.
19:7; Mar. 10:4 **5:32** Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luq. 16:18; 1 Qor.
7:10-11 **5:33** Lewii. 19:12; Tay. 30:2; Nam7i. 23:21 **5:34** Mat.
23:22 **5:35** Isa. 66:1; Maz. 48:2

37 Yey gishos, yi qaalay, ‹Ee› woy ‹Wa77a› maaqqa. Yeypp atteezay iitapp yi7iza.

Kushe kessodays beezooya

38 « ‹Aafe gishos aafe; achch gishos achch› gint-tintteeza yi si7eeza.

39 Zin ta yinttis odiza; yinttal afa iita baz oothiz athakka ixxippate. Oonkka ne ushachch shang-gala baqqiko ne haddiris shanggalakka beezoba.

40 Pettii asii ne shaamizhito ekkodayis nena dayinal mootiko, ne kootato gujjii inggoba.

41 Oonkka asii nena wolqqar fabaz toossii pettii kilo mitire bagga oge faari yhanigod garkk nena ciphphichiko, ezar nam77ii dakko oge yhanigoba.

42 Woossiza ooskka inggoba; neeppe garxxodayis koyiz oonakka kayppe.»

Ne morkkita qadhdhoba

(Luq. 6:27-28, 32-36)

43 « ‹Nena qadhdhizana qadhdhoba; nena ixxizana ixxoba› ginttinteezana yi si7eeza.

44 Zin ta yinttis odiza; yi morkkita qadhdhoytta; yinttan qohizitayis woossoytta.

45 Yey garkk yi oothiko, salo yez yi adayis yi na7ita maaqqoda. E iititayisinnee lo77itayis awa kessiza; xillitayisinnee nagaranchchitayis fa ira bukisiza.

46 Yinttan qadhdhiza as aadda yi qadhiko, yinttis aba woytto yenee? Hara attozin, qaraxe gachchisizitaykka yinno ooothoosa?

47 Yinttii, yi ishitay aadda sarothiko, yhankkitaypp abi hara aadhizibaz ootheenee? Hara attozin, Xooss ammanoowa asaykka yeya ooothoosa?

48 Yikkee, salo yez yi aday folo maaqqeeza ygarkk yinttikka folo maaqqoytta.»

6

Manqitayis inggith bagga

1 «Gujjikka Yesuusa yhay garkk yegeeza; Asii bo7o gi yi lo77o oosa as tiina oothaamay garkk naaginttoytta. Yeypp attiko salo yez yi Adaypp woyito denggaamii.

2 «Yinttii manqitayis inggittar as tiina bonchch-inttodayis gi cubbitay oge doonayidannee Ayihuditay Woosa keethitayid oothizay garkk asii bo7o gi tulitula puggispate. Ta yinttis turo odiza; untii fa waaga ekkeeza.

3 Zin yi manqitayis inggodar yi ushachch kushay oothizana yi haddirss kushay erippe;

4 Yikkee imay geema maaqqa. Geema oothizana bi7iza yi aday yinttis woyito pidhdhe immada.

Woosa bagga (Luq. 11:2-4)

5 «Woosa woossittar cubbo asay garkk hanppatte. U, fana asii bo7o gi Ayihuditay Woosa Keeth ganccennee oge doonal eqqii woossizana dosiza. Ta yinttis turo odiza; untii fa kunth gate ekkeeza.

6 Zin ne woossittar ne qol7a gelii, gazara gorddii geema yez ne Adayiko woossoba; geema oosint-teez baz bi7iza ne aday neesi ne gata immada.

7 Yi woossittar Ammanoowa as garkk cere qaala mahii mahii adussis woossippatte. U adussisi woossiko Xoossii si7iza gi qoppiza.

8 Yey gishos, unttiisay garkk hanppatte. Abis giiko, yi aday yinttis abii koshshizako yi woosso-daypp tiinattii eriza.

9 Yikkee, yi yeegii woossoytta:
«
Salo yez nu adayyo,
Ne sunthay anjjintto.

10 Ne kaatetithay ye7o,
 ne shenay salo haneezay garkk
 sa7allakka hano.

11 Gallasa katha yhayino nuus inggoba.

12 Nuunii nuna qoheezitayis, atto gizay garkk,
 nuuskka nu qoheez baz atto goba.

13 Nuna iitapp ashshobapp attin
 paace gncce gelisippe.
Kaatetithii, wolqannee bonchcho
 medhinas neesi. Amin7e.»*

14 «Yi yinttan qoheezitayis atto giiko, salo yez yi
Aday yi qoheez bazkka atto goda.

15 Zin yi hara as nagara atto gaam ixxiko yi Aday
yi nagara atto gamii.»

Xooma bagga

16 «Yi xoomttar cubbitay garkk shullippatte.
Abis giiko, untti xoomizana asii erod garkk fa
sina kayisiza. Ta turo odiza; untti fa gata ekkeeza.

* **6:13** *Kaatetithii, wolqannee Boncho medhinas neesii. Amin7e:*
Gizay petti binii maxaaftayid baaya. **6:14** Mar. 11:25-26

17 «Zin ne xoomittar ne aafa meeccoba, ne omma tizhinttoba.

18 Yey garkk ne oothiko ne xoomiza xoomay as-app geemiza, zin geema yez ne Aday eriza xooma maaqqada. Geema oosintteez baz bi7iza ne Aday neess woyito immada.

Shalo salo shiisho bagga

19 «Bilannee woosho dhabisiza aqo, kayzo bookkii ekkiza aqo, yha sa7all, yinttis shalo shiishippate.

20 Zin bilannee, woosho, dhabisowa, kayzo bookkii ekkowa aqo salo yinttis shalo shiishoytta.

21 Ne shalay yeza aqo ne wozinaykka ezayid yezoda.

22 «Aafe asetith ubbas xomppe. Yey gishos, ne aafay path maaqqiko ne gallay ubbay poo7o maaqqiza.

23 Ne aafay harginttiza maaqqiko ne kunth asetithay dhuma maaqqiza. Yikkee, neell yez poo7ay dhuma maaqqiko, dhumay ab garkk aadho dhumodeshsha!

24 «Pettii asii nam77ii goditayis moodinttodayis danda7ooya. Petta qadhdhiko yhankka ixxiza; woy petta bonchchiko yhankka leqqiza. Xoos-sisinnee miishes moodinttodayis danda7ooya.

Un77inttippe

(Luq. 12:22-31)

25 «Yikkee, si7oytta! Yi shemppayis, ‹Ab maadee? Ab uzhode?[†] Ab ma77ode?› gi qoppippatte; shemppo kathapp, galla ma7opp aadhoosa?

6:19 Yay. 5:2 [†] **6:25** *Ab uzhode* Gizay binii maxaafitayid baaya.

26 Salo kafita bo7oytta; unttii zerooya, buucoya, shaale olooya, zin yi salo aday unttan muziza. Yeezin yi unttapp lo7ithii aadhoosa?

27 Yi ganccepp un77inttii fa laythal afa pettii gallas gujjodayis danda7izay yenee?

28 «Ma yinttii ma77izabazis abis un7inttinee? Wora yez fudhita bo7oytta, u oosor daaburooya woy suqquooya.

29 Hara attozin, kaat Solomone fa bonchcho ubbayir yha fudhitaypp pettay garkk ma77ekkaya.

30 Yinttanno, ammano pacceezitayyo, Xoossay yhayino benttii wontta tama gancce wodhodayis yez maata yeezii ma7isiza maaqqiko, yinttan unttapp aathii wayizii ma7isoosa?

31 Yey gishos, **«ab maadee? ab uzhode? ab ma77ode?»** gi un77inttippe.

32 Yhaya ubba Xooss ammanoowa asay gaanthii denggodayis un77inttiza. Yi salo aday ye ubbay yinttis koshshizana eriza.

33 Zin ubbapp tiin Xooss kaatetithinnee e xilothita kozhoytta; ye ubbay yinttis guzhinttoda.

34 Yey gishos, wonttas qoppittar un77inttippate. Wontta paass metintto; pettii pettii gallasayis e iitatithay gidoda.

7

Hara asal afa pirddippate (Luq. 6:37-42)

1 «Yinttal afa pirddinttaamay garkk hara asal afa pirddippate.

² Abis giiko, hara asal afa yi pirddizay garkk yinttal afa pirddoda; yi hara asis makkeez bazar yinttis mahii makinttoda.

³ Ne aafe yez tuussa be7ekkazar ne ishay aafe yez buuxa abis be7ee?

⁴ Ne aafe tuussi yezin ne ishay aafe yez buuxa kesso goddayis wayizii danda7ee?

⁵ Neno cubbayyo, tiinatii ne aafayid yezi tuussa kessoba. Ezaypp guye, ne ishay aafayid yez buuxa kessodayis ne milxi udii be7ada.

⁶ «Guye maaqqii yinttan dhaqamay garkk geesh baz kanitayis olippatte. Fa tokayir yedhdhii iissamay garkk yi al7o inqqu gududayllitay tiina olippatte.

*Woossoytta, kozhoytta, xeegoytta
(Luq. 11:9-13)*

⁷ «Woossoytta yinttis ingginttoda, kozhoytta yi demmada, bale yi7ii xeegoytta yinttis dooyinttoda.

⁸ Woossiza ooskka ingginttoda, koyiz ooskka benttoda, bale yi7ii xeegiz ooskka dooyinttoda.

⁹ «Yinttapp na7a daabbo woossiko shuchchi inggizay oonoo?

¹⁰ Woy molo woossiko shooshi inggizay yenee?

¹¹ Yeezin yi iititay yi na7itayis lo77o baz imo eriko, salo yez yi aday fana woossizittays lo77o baz wayizii gaanthiiinggaamo?

¹² Yhankkitay yinttis oothod garkk yi kozhiz baz ubba yinttikka hara asis oothoytta. Abis giiko, Muse higgaynnee nabittay tamaarssizay yhaya.

¹³ «Un7a penger geloytta; dhabo kanggiz ogay damma, pengaykka dalgge. Ezayir geliza asaykka gaame.

¹⁴ Zin de7oko kanggiz ogaynnee pengay un7a; ezayir geliza asaykka xiqqa.

*Mithii fa aafer erinttiza
(Luq. 6:43-44)*

¹⁵ «Afa baggar dure aazii ganccer fuge maaqqii bonqqodais yi gancce geliza wordo nabitaypp naaginttoytta.

¹⁶ Yi unttan, u aafayir eroda; angguthapp woynnee, gjijjepp balase maxinttoya.

¹⁷ Yey garkk lo77o mithii ubbay lo77o aafe aafiza; iita mithii iita aafe aafiza.

¹⁸ Lo77o mithii iita aafe aafodaya, ma iita mithii lo77o aafe aafodayis danda7ooya.

¹⁹ Lo77o aafe aafowa mithii ubbitay gachchinttii tama gancce olinttoda.

²⁰ Yey gishos, yi unttan, u aafatir eroda.

²¹ «Salo yez ta aday azazo oothiza athay salo kaatetithii gelodaypp attin cer tana ‹Godayyo, Godayyo› giz ubbay salo kaatetith gelooya.

²² Ye wode gaamitay, ‹Godayyo, Godayyo, ne sunthar tinbbite nu odekkasa? Ne sunthar tuna ayyantta nu kessekasa? Ne sunthar gaame malata nu oothekkasa?› yeegoda.

²³ Ye wode, ‹Ta yinttan yesha erooya, yinttii wucitay taapp haakkoytta› yeegoda.

²⁴ «Yikee, yha ta qaala si7ii oothiza oonkka fa keetha zaallal afa keexxeez wozinaama as garkke.

25 Ira bukkeeza, di7o di77eeza, carkkokka carkkii ye keethana urqheeza. Zin keethay zaallal afa keexxintteez gishos woddekkaya.

26 Yha ta qaala si7ii oothowa oonkka fa keetha shafel afa keexxeez boozo athay garkke.

27 Ira bukkii, di7o di77ii, carkkokka carkkii, ye keetha urqqin, ye keethay woddeeza; E wod-dithaykka woliqqama» yeegeeza.

28-29 Yesuusa fa oda wurisseezaypp e timirttay higge asitamaarttay garkk maaqqekka mawuter yez asayisay garkk maaqqiz gishos asay e timirtta yhay malabaz geeza.

8

Yesuusa boriqonttor yez atha patheeza (Mar. 1:40-45; Luq. 5:12-16)

1 Yesuusa derellapp wodhdheez wode gaame woja eza kaalleeza.

2 Yeezako petti borqqonttor hargginttizay eziko shiiqii, e tiinayid xuggunii, «Godayyo, ne shene maaqqiko tana geeshshii pathodayis ne danda7iza» yeegeeza.

3 Yesuusa fa kushayid dakkii eza bochchii, «Ee, ta shene, geezhoba» yeegeeza. Athay borqqont-taypp izir geezhii atteeza.

4 Yesuusa eziko, «Ne paxa oossikka odippe. Zin yhanigii ne geezhi paxeezana qeese beezeba. Ne paxeezayis markka maaqqoday garkk yhanigii Muse kuitteez yarshsha yarshshoba» yeegeeza.

Mato halaqay ammana

5 Yesuusa qifirnahoomo giz katama helleez wode pettii mato halaqay eziko shiiqii,

6 «Godayyo, ta ayllay gallay silin iita harggintii, kara woy⁷ii yeza» yeegii woesseeza.

7 Yesuusa mahii eziko, «Taanii yhanigii eza pathoda» yeegeeza.

8 Zin mato halaqay mahii, «Godayyo, ne ta kara gelodayisi ta beeziiza as baaya, zin ne yhannee bettii qaala aadda odoba, ta ayllay paxoda.

9 Taapp afar tana kiitiza asay yeza, ma taapp oommora taasi kiitintzittay yeza. Unttapp petta, «Qitoba» giiko qitiza; ma yhankka «yhana ye⁷oba!» giiko yi⁷iza. Ta aylla, «Yhanno oothoba» giiko oothiza» yeegeeza.

10 Yesuusa yeya si⁷ii malabaz gi, fana kaalliza asayiko, «Ta yinttis turo odiza; taanii yhay garkk xaala ammano Isreele asay ganccekka be⁷ekkaya.

11 Ta yinttis odiza; gaamitay awa kessinnee awa gelo baggapp yi⁷ii, salo kaatetitha Afraamer, Isaqaqarannee Yayqqoobara wolla imatol bettoda.

12 Zin salo kaatetith laattodayis beezodar atteez-itay bale dhuma olinttoda. Ezayid unttsi yeefonnee achch coonch maaqqada» yeegeeza.

13 Yesuusa mato halaqayiko, «Ne kara qitoba, ne ammanatii garkk neesi hano» yeegeeza. E ayllay ya saatate paxeeza.

*Yesuusa gaame hargintteezita patheeza
(Mar. 1:29-34; Luq. 4:38-41)*

14 Yesuusa Phixiroosa kara gelodar Phixiroosa machchat indat oxe misha harger harggintii woy⁷ii yezanno be⁷eeza.

¹⁵ Yesuusa i kushayid bochcheezan garkk oxaynnee mishay eqqeeza. Paxxii denddii eza mokkeeza.

¹⁶ Ye wode omathi tuna ayyanar aykintteez gaame asita, asay Yesuusako ke7eeza. Ezkka tuna ayyantta fa qaalar kesseeza, harggintteezitta ubbita patheeza.

¹⁷ Yeyidakka nabe Isayaasa,
«E nu daaburssa faasi ekkeeza,
e nu hargga tookkeeza»
geez qaalay polintteeza.

*Yesuusa kaalizita helliza meto
(Luq. 9:57-62)*

¹⁸ Yesuusa gaame asay e kale eqqeezita bi7ii, abbapp seko pino piingga god garkk fa taamarita azazeeza.

¹⁹ Higge asitamaaritaypp pettay, «Asitamaarayyo, ne yhanigiza aqo ubba ta kaalloda» yeegheeza.

²⁰ Yesuusa eziko «Shannitayis olla yeza, salo kafitayis keethii yeza. Zin As Na7ayis fa omma shemp-pisiza aqo baaya» yeegheeza.

²¹ Yesuusa kaalliza asitaypp pettay, «Godayyo, taanii tiinattii yhanigii ta ada moogii ye7oda» yeegheeza.

²² Zin Yesuusa, «Yhayqqeezitay fa yhayqqita moogo; neenii tana kaalloba» yeegheeza.

*Yesuusa gote si7ii udeeza
(Mar. 4:35-41; Luq. 8:22-25)*

²³ Yesuusa yhammadayis wogolo gancce gelodar e tamaaritaykka ezar yhammadayis kaalleeza.

24 Unttii qoppekka yezin, wolqqama gotte abbayil af a denddin wogolay mitinttadays helleeza. Zin Yesuusa gentteeza.

25 E tamaaritay eziko shiiqii eza barkkithii, «Godayyo, nu dhabooho nuna ashshooyee» yeegii dentheeza.

26 Yesuusa unttiko, «Yinttanno, ammano pacceezitayyo, abis yashitte?» yeegheeza. Denddii, carkkannee gota seerin ellisii ubba baz cicirkk geeza.

27 E tamaarttay malabaz gi, «yhayi, hara attozin, gottenne abba kiitinttizay waafa aso?» yeegheeza.

*Tuna ayyanay aykkeez nam7i asita
(Mar. 5:1-20; Luq. 8:26-39)*

28 Yesuusa abbapp seko pino yez Gerggesoone giz biitta hellodar tuna ayyana aykkeez nam7ii asitay duufopp kezii eza helleeza. U iita yashshiz asita maaqquez gishos asii ye aqayir aadhodayis danda7ooya.

29 Unttikka, «Xooss Na7ayyo, nuurannee neera abi woli helithe? Nu qammay hellekkazin nuna pirddodays ne ye7eenee?» gi uukkeeza.

30 Unttapp gaame haakkekazar gudaylle wude heengginttizitay yeza.

31 Tuna ayyanitay Yesuusa, «Ne nuna kessiza baz maaqqiko, seko gudaylle wuday gancce dakkooye» yeegii woosseeza.

32 Yesuusa, «yhanigoyta» yeegheeza. Tuna ayyanitay kezii gudayllitayll geleesa. Gudayllitay ubbay gaga doonar dirgpii yhanigii abba gancce mitintii yhayqqeeza.

³³ Gudaylle wude heenggizitay qosintii katama yhanigii, haneezbazinnee tuna ayyanay aykkeez asayil afa oosintteez baz ubbita odeeza.

³⁴ Yeezin, katama gancce yez as ubbitay Yesuusa be7adayis kezeeza. Unttii Yesuusa be7eez wode fa biittapp kezii qitod garkk woosseeza.

9

*Sileez athay paxo
(Mar. 2:1-12; Luq. 5:17-26)*

¹ Yeyp guye, Yesuusa wogolo gancce gelii, abba piinggaa fa katama yhanigeeza.

² Asay pettii sila atha arssar tookkii Yesuusako ke7eeza. Yesuusa u ammana bi7ii, sila atha, «Tana7ayyo, yashittippe! Ne nagaray atto ginttinteeza» yeegeeza.

³ Ye saatayid, Ayihuditay higge asitamaaritayppettay pettay, «Yhayi Xooss cazhiza» yeegii u fa wozinar qoppeeza.

⁴ Yesuusa u qofa erii, «Iita baz yi wozinar abis qoppee? yeegeeza

⁵ Zin, «Ne nagaray atto ginttinteeza» gizayppenne «Denddii qitoba» gizaypp aay aadhee?

⁶ Zin biittal afa nagara atto godays as na7ayis mawute yezana ta yinttan erisoda» yeegii, sila athayiko, «Denddii ne arssa tookkii, ne kara yhanigoba» yeegeeza.

⁷ Sila athay denddii fa kara qiteeza.

⁸ Woyay yeya bi7ii malabaz geeza. Yey garkk mawute asis inggeez Xoossa galatheeza.

*Maatoosa xeeginttithi
(Mar. 2:13-17; Luq. 5:27-32)*

9 Yesuusa yeyppe denddii yhanigttar Maatoosa giz athay qaraxe gachchisiz aqo betteezin bi7ii, «Tana kaalloba» yeegeeza.

Ezikka denddii kaalleeza.

10 Yesuusa Maatoosa kara munttall afa betteezin, qaraxe gachchiz gaame asitaynnee nagara oothiz asay yi7ii ezarannee e tamaaritayir wolla maadayis betteeza.

11 Pettii petti Ferisaawe asay yeya bi7ii, Yesuusa taamarita, «Yi asitamaaray qaraxe gachishizttayirannee nagara oothizitayir abis mee?» yeegeeza.

12 Yesuusa yeya si7ii, «Akime koshshizay hariginteezitayispp attin pathitayis baaya.

13 Zin yi yhanigii, «Taanii yi yarshsha baazin maarotith koyiza» guussay waaguusizako eroyta. Abis giiko, ta nagara oothizita xeegodayis ye7eezapp attin xillita xeegodayis ye7ekkaya» yeegeeza.

*Yesuusa xooma bagga oycintteeza
(Mar. 2:18-22; Luq. 5:33-39)*

14 Ye wode Waannisa tamaarittay Yesuusako shiiqii, «Nuurannee Farasaawe asay xoomiza, zin ne tamaaritay abis xoomoosa?» yeegii oyceeza.

15 Yesuusa mahii unttiko, «Machcho ekkizay untar yezin laazanthitay azannodayis danda7inee? Machcho ekkizay u achchapp ekinttod wode ye7oda, u ye wode xoomoda.

16 «Orothi ma7opp peedhii cima ma7ol afa sikkiza oonkka baaya. Yey garkk oothiko orothay cimana peri7iza. Peri7ithaykka gujjii dalggiza.

¹⁷ Orothi woyne cima ogoro gancce dakkii gad-diza oonkka baaya. Yey garkk oothiko orothi woy-nay cima ogora dhuusiza woynaykka lallinttiza; ogoraykka nam7intho adoowa baz maaqqiza. Zin orothi woyine orothi ogoro gancce olintt-dayis beeziya. Yey garkk oosinttiko nam7itaykka iitekkazar naaginttiza» yeegeeza.

*Yhayqqeez na7atonnee Yesuusa afila bochcheez
asito*

(Mar. 5:21-43; Luq. 8:40-56)

¹⁸ Yesuusa yeya odol afa yezin, Ayihude halaqqi-taypp pettay eziko yi7ii, e tiinayid xuggunii, «Ta na7ata yhatti yhayqqeeza, zin iza paxodgarkk ne yi7ii ne kushayid Izil afa gaddooye» gi woosseeza.

¹⁹ Yesuusa denddii ezar yhanigeeza; e tamaari-taykka kaalleeza.

²⁰ E yhammadar taphpho nam7i laythi kunthi suuthii goggi waayithiza pettii asita guyer shiiqii Yesuusa afila macara bochcheeza.

²¹ Iza fa wozinar, «Ta e afila macartto aadda bochchizako paxoda» yeegii qoppeeza.

²² Yesuusa guye maaqqii izo bi7ii, «Ta na7ate, yashitippe! Nena ne ammanay patheeza» yeegeeza. Ye asita izir paxxii atteeza.

²³ Yesuusa Ayihude halaqay kara hellodar dinkke puggiztannee yekkizitta bi7ii,

²⁴ «Ani hali7oyta; xiqla na7ata gentteezapp attin yhayqqekkaya» yeegeeza. Zin asay ezal afa miiceeza.

²⁵ Asa bale kesseezaypp guye kara gelii, na7atti kushayid aykkin, na7ata denddii eqqeeza.

²⁶ Ye waaray ye biitta ubba helleeza.

Yesuusa nam7i to7ita patheeza

²⁷ Yesuusa ezayir gede tiina yhanigodar nam7i to7itay fa qaala dhoqi udii, «Dawute na7ayyo, nuna maarooye» gi ukkittar eza kaalleeza.

²⁸ Yesuusa kara gelodar to7itay eza kaali ye7eeza. Yesuusa unttiko, «Taanii yeya oothodayis danda7izana yi ammaninee?» yeegeeza.

Unttikka, «Ee, Godayyo» yeegii maheeza.

²⁹ Yeypp guye, Yesuusa u aafana bochchii untiko, «Yinttis, yi ammanay garkk hano» yeegeeza.

³⁰ U aafaykka dooyintteeza. Yesuusa unttiko, «Yhaya ooskka odippate» yeegii miinthii odeeza.

³¹ Zin asitay yhanigii Yesuusa oosa ye biitta ubbayil odeeza.

³² Unttii yeypp kezodar asay tuna ayyanay aykeez pettii muume as Yesuusako ke7eeza.

³³ Tuna ayyanay kezeezaypp guye muume athay odintteeza, woyitaykka malabaz gi, «Yhay garkk orothibaz Isreele biittal yesha hanekka bazi» yeegeeza.

³⁴ Zin Ferisaawitay, «Tuna ayyanitay halaqayir tuna ayyanita kessiza» yeegeeza.

Yesuusa woyayis qadhinteeza

³⁵ Yesuusa Ayihuditay Woosa keetha taamaristar, salo kaatetith Wonggile sabbakittar, asa hargge ubbayapp pathitar katamitayirannee heera ubbayir yuuyeeza.

36 Gaame woya, heenggiz as baa dur garkk untan bi7iza as dhabin un77intteezitannee laalinttii yezita bi7ii untis qadhinteeza.

37 Fa tamaaritayiko, «Shiiqod torchche kathay gaame, zin torchche katha shiishiza asay xiqqa.

38 Yey gishos, Goday torchche katha shiishodayis ooso asita dakkod garkk torchche goda woossoytta» yeegeeza.

10

*Yesuusa kiitteez taphpho nam77ii hawaarita
(Mar. 3:13-19; Luq. 6:12-16)*

1 Yesuusa taphpho nam77ii taamarita faako xeegii, tuna ayyanita kessod garkkennee harge ubba pathoday garkk untisi mawute inggeeza.

2 Taphpho nam77ii hawaaritay suntha: untikka Phixiroosa giz Simoonarannee e isha Indiraase, Zabddosa na7a Yayqquobara e isha Waannisa,

3 Filphoosa Barttolomoosa, Toomaasa qaraxe gachchisiz Maatoosa, Ilfoosa na7a Yayqquooba, Taadoosa,

4 Qenena Simoonarannee Yesuusa aathii inggeez Asiqoroto Yihuda.

5 Ye taphpho nam7ita Yesuusa kiittii dakkittar, «Ayihude baazitayiko yhanigipatte, ma Samaaritay katama gelippate.

6 Zin Isreele karapp maaqqeet sekki dhabeez duritayiko yhanigoytta.

7 Yhanigii, «Salo kaatetithay ukkeeza» gi odoytta.

9:36 Tay. 27:17; 1 Kaat. 22:17; 2 Zeena. 18:16; Iziqe. 34:5; Mar. 6:34 **9:37** Luq. 10:2 **10:7** Luq. 10:4-12

⁸ Hargintteezita pathoytta, yhayqqeezita yhayiqoppe denthoytta, boriqontto hargger yezita geeshshii pathoytta, tuna ayyanita kessoytta. Yi cer ekkeezana cer inggoytta.

⁹ Yi kiise worqqe, woy bira sante aykkippate.

¹⁰ Yi oges qurbo, nam77ii afila, woy caamma woy gufe aykkippate; ooso oothizitayis katha koshshiza.

¹¹ «Yi katama woy heera gelodar yinttan mokki ekkodayis ufayttiza atha kozhii e kara shemp-poytta; yi kezii yhammad gallasa hellodayis eza-yid gam7oytta.

¹² Ma o karakka gelittar sarothoytta.

¹³ Ye keethay yinttan mokkiko yi sarotheez saray unttan hello, zin u mokaam ixxiko yi sarotheez saray yinttis guye maaqqa.

¹⁴ Oonkka yinttan mokkowa baz maaqqikonnee yi odeezipaz si7aam ixxiko ye karttipp woy ye katamtippe kezttar yi tokel yez buli7a pittii ke-zoytta.

¹⁵ Ta yinttis turo odiza; Xooss pirdda gallas ye katamatippe Soodomesirannee Gamoora katam-tayis pirdday kawuzhoda.

Bayi7ith

¹⁶ «Ta yinttan duritay garkk fugitay gancce dakkoda. Yey gishos, shoosh garkk ecita, holle garkk haayita maaqqoytta.

¹⁷ Asay yinttan pirdda daynnitayis aathii im-mada, ma Ayihuditay Woosa Keethayid yinttan alangoda. Yey gishos, unttapp naaginttoytta.

18 Ta gishos gi yinttan gade aqisizitay tiinannee kaatitay tiina kanggoda. U tiinayidannee Ayihude baa woya tiina eqqii yi tabaz markkattoda.

19 Zin yinttan pirddas aathii inggodar waago ab maho gi un77inttippate; ye saate yi godbaz Xoossii yinttis immada.

20 Abis giiko, yinttar maaqqii odizay yi Aday geeshsha Ayyanapp attin yinttan baaya.

21 «Ishay fa isha, aday fa na7a, yhayiqos aathii immada, na7itay fana yeleezitayil afa dendlid wodhoda.

22 Ta sunthay gishos gi asii ubbay yinttan ixxoda, zin wurssith hellodayis garzheezay attoda.

23 Pettii katamapp yinttan u bayi7iko hara katama qosinttoytta. Taanii yinttis turo odiza; As Na7ay ye7od hellodayis, yi Isreele katama ubba polaamii.

24 «Tamaaray fa asitamaaraypp, ayllay fa godaypp aadhooya.

25 Tamaaray fa asitaamara, ayllay fa goda aaziko eziis gidoda. Kara ada Bi7elzebulu giiko e kara asa wayizii iissii xeegodee?

26 «Yikkee, asis yashittippate, kamintteez baz qonccoda, qosintteez baz pidhdhe kezekkazar attaanii.

27 Ta yinttis dhuma odizana yi poo7o odoytta; ta yinttis haye kale kalkkasheez baz derell afa woyas awajjoytta.

10:21 Mar. 13:12; Luq. 21:16 **10:22** Mat. 24:9; Mar. 13:13; Luq. 21:17; Mat. 24:13; Mar. 13:13 **10:24** Luq. 6:40; Wan. 13:16; 15:20

10:25 Mat. 9:34; 12:24; Mar. 3:22; Luq. 11:15 **10:26** Mar. 4:22; Luq. 8:17

²⁸ Ashop attin shemppo wodhodayis danda7oozittayis yashittippatte. Zin shempponnee ashо gaanname dhabisodays danda7iza Xoossayis aathii yashittooytta.

²⁹ Nam77ii suunnitay petti bakkanna bayiz-inttoosannee? Zin, unttapp pettakka yi Aday geekkazin sa7a wodhdhii attooya.

³⁰ Hara attozin, yi omma binanaykka payidintii yeza.

³¹ Yikkee, gaame suunnitaypp yi aadhiz gishos yashittippate.

³² «As tiina taas markkattiz ubbayis taankka salo yez ta aday tiina markkattoda.

³³ Zin as tiina tana kaddizana taankka salo yez ta aday tiina eza kaddoda.

³⁴ «Ta sa7all saro ko7odayis ye7eeza yinttis aazppe. Ta Olapp attin sarotithi ko7odayis ye7ekkaya.

³⁵ Ta ye7eezay,

«Na7a adaypp

na7ato indattipp;

na7ay machchato azinay indattipp shaakkodayisii.

³⁶ Asis morkkee e kara asita maaqqada.»

³⁷ «Taapp aathii fa ada woy fa indato dosizay, taas maaqqodayis beezooya. Fa dhiirath na7a woy fa maachchch na7ato taapp aathii dosizay, tabaz maaqqodayis beezooya.

³⁸ Fa mazqale tookkii tana kaallowa oonkka tabaz maaqqodayis beezooya.

39 Fa shemppo ashshodayis koyizay dhabisoda, zin fa shemppo ta gishos aathii inggizay ashshoda.

40 «Yinttan mokkizay tana mokkiza, tana mokkizay ma tana kiitteez ta ada mokkiza.

41 Nabana nabe sunthar mokkizay, nabay garkk woyttinttoda; ma xillana geesh sunthar mokkizay, xillitay garkk woyttinttoda.

42 Ta yinttis turo odiza; yha ta tamaaritaypp xiqqiza pettayis tana kaalliza gishos hara attozin hale haath irxxa inggiko e woyitay dhabenna» yeegeeza.

11

Xammaqqiza Waannisa kiitteez asita (Luq. 7:18-35)

1 Yesuusa taphpho nam77ii tamaaritayis azaza inggeezaypp guye ezaypp denddii tamaarsso-dayissinnee sabbakodayis Galila katamitayiko qiteeza.

2 Waannisa achch kara yezar Kiristtoosa ootheez bazita si7ii, fa tamaaritaypp nam7ita eziko kiittii,

3 «Ye7oda giinttintteezay nenanee? nu hara naago?» yeegii oyceeza.

4 Yesuusa unttiko mahii, «yhanigii yi si7izibazinnee yi be7eez baz Waannisas odoytta.

5 To7itay be7ada, shoollizitay yedhdhoda, boriqonttor harginteez asitay geezhoda, tullitay si7oda, yhayqqeezittay yhayiqoppi dendoda; manqqitayis Wongilay sabbakinttoda.

6 Taal dhubinttekazay anjjintteezaya» yeegeeza.

7 Waannisa tamaaritay guye maaqqii qittin, Yesuusa woyayis Waannisa baz odittar, «Yha liizho gadhayid ab be7adayis kezeene? Carkko eni7isiza maqa be7adayis ye7eenennee?

8 Yeezin, ab be7adayis kezeenee? Lo770 afila ma77eez as be7adayisonee? Lo770 afila ma77ezitay kaatitay keetha yeza.

9 Yeezin, ab be7adayis kezeenee? Nabe be7adayisonee? Yeezako, yi nabeppekkka aadhizana bi7iza.

10 «Ne oga ne tiinayir giigisiza
kiitintteezana neepp tiina kiittoda»
yeegintti xaafintteezay eesii.

11 Ta yinttis turo odiza; maachchapp yelintteezitay ganccepp Xammaqiza Waannisapp aadhizay oonkka baaya; salo kaatetitha ubbayapp xiqqizay, ezipp aadhoda,

12 xammaqiza Waannisa wodepp aykkii yhayino hellodayis salo kaatetithay gaame urqqinttiza, miingga butintteezitay ye aqa geloda.

13 Nabity ubbitayinnee Muse higgay Waannisa wode hellodayis hanod baz tinbbite odeeza.

14 Yikkee, yi u kiita ammanod maaqqiko, ye7od ginttintteez Eelaasa, yezi E Waannisa.

15 Yikkee, si7iz hayer yezay si7o.

16 «Yikkee, yha wode yeletitha abara aaziso? Gabe gancce bettii woli xeegii,

17 «Nu yinttis impilitte puggin;
yi yexxooya.

Nu sabbii zelalin;
 yi yeekooya
 yeegiz na7ita aaziza.

18 Xammaqiza Waannisa meekazarannee uzhekkazar yi7in, ‹Tuna ayyanar yeza› yi yeegeeza.

19 As Na7ay miittarannee uzhittar yi7in, ‹Zhimbarannee ushshii zhaare, qaraxe gachchisizitayinnee nagaranchchitay dabbo› yeegeeza. Yikkee, ecetithi tumatithay e oosayir benttiza» yeegeeza.

*Ammanaam ixxeez katamito
 (Luq. 10:13-15)*

20 Yeypp guye, Yesuusa gaame malatita ootheez katamitayid yez asay fa nagarapp maaqqii maaroteth gelaam ixxeez gishos unttan,

21 «Ayye Koraazinee katamas, ayye Beetesayda katamas, abis giiko, yi gancce oothintteez malatay Xiroosannee Sidoona oothintteez maaqqeezako, u binii budo tizhinttii, kayo afila ma77ii fa nagaraypp maaqqii attoda.

22 Zin ta yinttis odiza; pirdda gallas yinttapp aathii Xiroosasinnee Sidoonas pirdday kawuzhoda.

23 Ma yhannee qifirnahooma, ne pude salo kezodayis koyinee? Hanaamii! Neenii Si7oole wodhdhoda. Abis giiko, ne gancce oothintteez malatiy Soodoma oosintteezako Soodome yhayino hellodayis yessadazin.

²⁴ Zin ta neesi odiza; pirdda gallas neeppi aathii Soodomas pirdday kawuzhoda» yeegii kacceeza.

*Kiristtoosar yez shemppo
(Luq. 10:21-22)*

²⁵ Ye wode Yesuusa, «adayyo, salonnee sa7a Godayyo, neenii yhaya eranchchitayippennee ecitaypp qosii duude na7itayis qoncciseez gishos nena ta galatiza.

²⁶ Ee, ta adayyo, yhaii ne lo77o shenay garkk haneeza.

²⁷ «Ubbay taasi ta Adaypp ingintteeza. Adaypp hara Na7a erizay baaya, Na7ayppennee E untisi qonccisodayis koyiztaypp hara Ada erodayis danda7izay baaya.

²⁸ «Yinttano, daabureezitayyo, toofo deexeez ubbitayyo taako yhana ye7oytta; ta yinttan shempisoda.

²⁹ Taanii ta wozinar keehannee haayo maaqqeez gishos ta qambarayid geloytta, taapp tamaaroytta; yinttii, yi shemppos shemppo demmada.

³⁰ Ta qambbaray liiqama, ma ta toofaykka shawuko» yeegeeza.

12

*Maala bonchcho bagga
(Mar. 2:23-28; Luq. 6:1-5)*

¹ Yeypp guye, maala gallas, Yesuusa gade cancer aadhiza. Yesuusa tamaaritay nayintteez gishos bangga tizha mirkkii muuss aykkeeza.

11:24 Mat. 10:15; Luq. 10:12 **11:27** Wan. 3:35; Wan. 1:18; 10:15

11:29 Erim. 6:16 **12:1** Nam7i. 23:25

² Zin Ferisaawitay yeya bi7ii Yesuusako, «Yha bo7oba, ne tamaaritay maala gallas oothodayis beezoowa baz oothiza» yeegeeza.

³ Yesuusa untiko mahii, «Dawitte nayintteez wode Ezar yezitayira ab ootheezakko yi nababekasa?

⁴ Dawitte Xooss keetha gelii qeesitay aaddapp attin ezinnee ezar yezitayis beezoowa yarshshintteez daabbo meeza.

⁵ Woy kahinitay maala woga shaarii Xoossa Keetha maala gallas ooso oothiko untis nagara maaqqoozana Muse higgaypp yi nabbabekasa?

⁶ Zin si7oytta! Xooss Keethapp aadhizay yhadda yeza.

⁷ «Taanii yi yarshsha baazin yi hara as maarod garkk koyiza» giz qaalay waaguusizako yi erreezako geeshsh asal af afa pirdaamii.

⁸ As Na7ay maalas Goda» yeegeeza.

⁹ Yesuusa yeyp yhanigii Ayihuditay Woosa keethi geleaza.

¹⁰ Ezayid kushe sileez petti athay yeza. Yesuusa mootodayis sankke koyiz asay, «maala gallas as pathodayis beezinennee beezoosa?» yeegii oyiceeza.

¹¹ E untiko, «Yi ganccepp pettayis durii maala gallas olla wodhdhiko, goochchii kessoozay oonoo?

¹² Yeezin asii durapp wayizii lo7ithi aadhoosa? Yeyi gishos, maala gallas lo77o baz oothodayis beeziiza» yeegeeza.

¹³ Yeypp guye, Yesuusa athayiko, «Ne kushayid piddi udoba» yeegin, athaykka piddi udeeza. E kushay paxxii yhankko kushay garkk haneeza.

¹⁴ Zin Ferisaawitay yeypp bale kezii, Yesuusa wayizii wodhodazako wolla tobbeeza.

Xoossay dooreez aylla

¹⁵ Yesuusa u qofa erii ye aqa ashshii hara aqo qiteeza. Gaame asii eza kaallii yhanigeeza, harggintteezita ubba e patheeza.

¹⁶ Yesuusa, «Ta bagga oossikka odippatte» yeegii miinthii odeeza.

¹⁷ Yeykka nabe Isayaasa,

¹⁸ «Yikkee ta maraxeez aylay,

ta dosizay, tana ufayssizay,

taanii ta ayyana, ezal afa shemppisoda;

E, Ayihude baa woyas luule pirddebaz awajjoda.

¹⁹ E palamooya woy kaccooya;

fa qaalakka denbal cer sissooya.

²⁰ Luule pirddar gamod hellodayis,

loomeez maqa menthooya,

cuyiz muqaadda to7isooya.

²¹ Ayihude baa woya ubbitay eel ufayttoda» yeegii odintteezay polinttoday garkke.

Yesuusara Bi7elzebuulara

(Mar. 3:20-30; Luq. 11:14-23)

²² Yeypp guye, tuna ayyana aykkeez to7annee muume as yezana eziko ke7eeza. Yesuusa atha pathin, athay be7eezannee odintteeza.

²³ Woya ubbay malabaz gi, «Yhayi Dawutte Na7a maaqqadeshshaa?» yeegeeza.

24 Zin Ferisaawitay yeya si7ii, «Yha athay tuna ayyanita kessizay tuna ayyanitay halaqa Bi7elzebulu wolqqara» yeegeeza.

25 Yesuusa u qofa erii, «pettii kaatetithii shaakintti wolalli eqinttiza maaqqiko ye kaatetithay wodhdhoda; ma woli gancce shaakotith medhdhiz katama woy keethi miinggii eqqodayis danda7ooya.

26 Xalahe xalehe kessiza baz maaqqiko fa gancce shagintteez guussii. Yey garkke haniza baz maaqqiko e kaatetithay wayizii miinggii eqqodayis danda7ee?

27 Taanii tuna ayyana kessizay Bi7elzebulu wolqqar maaqqiko yinttan kaalliza asay o wolqqar kessodee? Yey gishos, yinttan kaalliza asay yinttan pirddoda.

28 Zin taanii tuna ayyanita kessizay Xooss Ayyanar maaqqiko, Xooss kaatetithay yinttiko ye7eeeza.

29 «Woy pettii as wolqqama as kara gelii e shalana bonqqodayis koyko tiinattii ye atha accekka attiko wayizii bonqqodayis danda7ee? Acceeza-yipp guye e shalana bonqqodayis danda7iza.

30 «Taar baazay oonkka tana ixxiza; ma taar wolla shiishoowa ubbay laaliza.

31 Yey gishos, si7oytta; asay oothiza aba nagarakka cashshii ubbay atto ginttinttoda, zin geeshsha Ayaana cazheeza oossikka e nagaray atto giinttinttaamii.

32 Oonkka As Na7al afa iitta baz odinttiko eesi atto ginttinttoda, zin geeshsha Ayanal afa iitta

baz odinttiza oossikka yha sa7all maaqqin ye7od alamayilakka e nagaray atto giinttinttaamii.

³³ «Lo77o mithii lo77o aafe aafiza; ma iita mithii iita aafiza. Yikkee, mithii erinttizay fa aafayira.

³⁴ Yinttanno, shoosh na7untho, yi iita maaqqitar wayizii lo77o baz odinttodayis danda7inee? Asii fa wozina gancce kumii puceeze bazapp doonar odinttiza.

³⁵ Lo77o asii fa wozina gancce gaddeez lo77o bazapp, lo77o baz kessiza; iita asii fa wozina gancce gaddeez iita bazapp, iitta baz kessiza.

³⁶ Zin si7oytta, asii odinttiza cere oda ubbayiskka pirdda gallas malsse immada.

³⁷ Abis giiko, ne odinttiza neqaalayir xilloda; ne odinttiza ne qaalay neell afa pirddoda» yeegeeza.

*Malata be7adayis shiiqeez oyichi
(Mar. 8:11-12; Luq. 11:29-32)*

³⁸ Yeypp guye, pettii pettii farasaawitayinnee higge asitamaaritay Yesuusako, «Asitamaarayyo, neenii malata oothii nuna beezoooyee» yeegeeza.

³⁹ Zin Yesuusa mahii, «Ammanozitaynnee iita yeletithitay malata koyiza. Zin nabe Yoonasa malatapp hara malata eesi ingginttooya.

⁴⁰ Yoonasa gita molo ulo gancce hayidzii gallasinnee hayidzii qamma gam7eezay garkk As Na7ay hayidzii gallasinnee hayidzii qamma biitta gancce gam7oda.

⁴¹ Nenewe asay pirdde gallas denddii yha yeletithayil afa pirddoda; abis giiko, u Yoonasa

sibikkata si7ii fa nagaraypp maaqpeeza. Yikkee, Yoonasapp aadhizay yhaydda yeza.

⁴² Pirdda gallas sulle bagga kaatata denddii yha yeletithayir wolla pirdoda; abis giiko, iza Solomone eccetitha si7odayis biitta gaxapp ye7eeza. Yeezako, Solomonepp aadhizay yhaydda yeza.

⁴³ «Tuna ayyanay asapp kezeezaypp guye faasi shemppiza aqo koyii haathii baa mela aqo daaburiza, zin fa koyiz shemppo denggenna.

⁴⁴ Yeyi gishos, «Ta ashshii kezeez kara maaqqii yhammad» yeegiza. E maaqqii ye7odar keethay kayisa maaqqizannee pitintti giigii betteezana denggiza.

⁴⁵ Yikkee, maaqqii yhanigii, paapp iita hara laappun iita ayyanita ekkii yi7iza; unttikka athay gancce gelii yeziza. Ye athayis tiinaasaypp guyeesay usa iitiza. Yha iita yeletithayil yey garkk baz hanoda» yeegeeza.

*Yesuusa indatinnee e ishita
(Mar. 3:31-35; Luq. 8:19-21)*

⁴⁶ Yesuusa woyayis odal afa yezin e indatinnee e ishitay eer nashodayis koyii bale eqqeeza.

⁴⁷ Pettii asii eziko, «Ne indatinnee ne ishitay neer nashodayis koyii bale eqqeeza» yeegeeza.

⁴⁸ Yesuusa mahii, «Ta indat oonoo? Ta ishitaykka oonanttara?» yeegeeza.

⁴⁹ Fa kushayir taamarita mallitar, «Bo7oytta, ta indatanne ta ishitay yhayitita.

⁵⁰ Salo yez ta Aday shene oothiza ubbitay ta ishe, ta mishshonnee ta indo» yeegeeza.

13

*Zerithi zeriz athay aaziso
(Mar. 4:1-9; Luq. 8:4-8)*

¹ Ye gallas Yesuusa karapp kezii abba kantta betteeza.

² Gaame woya e lanqqe shiiqin asa abba gaxa ashshii wogolo gancce gelii betteeza.

³ Asayis gaame baz aazisor yeegii odeeza:

«Pettii biitta oothiz athay zerithi zerodayis kezeeza.

⁴ E zerodar pettii pettii zerithay oge gaxa wodhdheeza; untanakka kafitay yi7ii maxxii meeza.

⁵ Pettii pettii zerithay oommo sisilqqa yez biittal afa wodhdheeza. Gaame biitta baa gishos ellis doleeza.

⁶ Zin awa kezin shulleesa; xapho baazay gishos meleeza.

⁷ Pettii pettii zerithay angguthi gancce wodhdheeza; angguthay diccii ye dola cuulleeza.

⁸ Yhankkitay ma irkko biittal afa wodhdheeza; dolii aafe aafeeza. Pettay xeeti, pettay usuppuntam, pettay ma hasttam aafeeza.

⁹ Si7iz hayer yez athay si7o» yeegeeza.

¹⁰ Yesuusa tamaaritay eziko shiiqii, «Abis neenii woyayis aazisor odee?» yeegii oyiceeza.

¹¹ E mahii, «Yinttis salo kaattetithi xuura ingintteeza, zin unttisi ingginttekaya.

¹² Yeza ubbayis guzhinttoda, ezisi gaanggoda, zin baazaypp hara attozin ezis yezanakka ekinttoda.

13 Yey gishos, taanii unttii, bi7ittar dengaamay garkk, si7ittar si7aam garkk woy akaakam garkk unttisi aazisor odiza.

14 «Isayaasa fa maxaafay giddo odeezyay unttal afa polinteeza. E odittar,

« Yi sis si7iza, zin akaakooya;
yi bi7ith bi7iza, zin dengooya.

15 Abis giiko, yha asay wozinay oriddeeza;
fa haya erittar tulliseeza,
fa aafa goozeeza.

Yey baazako u fa aafatir bi7ii,
fa hayer si7ii,
fa wozinar akaakii,
taako maaqqoda,
taakka unttan pathodazin» yeegeeza.

16 «Zin yi aafay bi7iza gisho yi hayay si7iz gishos yi anjjintteezita.

17 Ta yinttis turo odiza; gaame nabitayinnee geeshsh asitay yi be7eezana be7adayisinne yi si7izana si7odayis amotteeza, zin unttis hanekkaya.

18 «Yikkee, yha zerithi zeriz athay aazisa si7oytta.

19 Oge gaxa wodhdheez zerithi aazisay yhaya: salo kaattetith qaala si7ii akaakowa athay wozinaypp Xalahe yi7ii e wozina gancce yez zertha maxii haaseeza.

20 Sissilqqa biittal afa zerntteezay beezizay qaala si7ii ellis ufayssar ekkizita.

21 Zin yhlettesapp attin xapho dakkekkaya. Qaala gisho meto woy bayi7ithii yi7iza wode ellis dhubinttiza.

22 Angguthi gancce zerintteezay yhaya qaala si7eeza, zin yha alame yessis hirggaynnee duretithis qofay qaala cuulliza gishos aafe aafekkazar attiza.

23 Zin aradda biittal zerinteez zerithay yhaya akaakar qaala si7eez atha. E aafe aafiza; pettay xeeti, pettay usuppuntam pettay ma hasttam ing-giza» yeegeeza.

Leeshshor aaziso

24 Yesuusa untis hara aaziso odeeza, «Xooss kaatetithay fa woota gancce lo77o zerithi zereeza atha aaziza.

25 Zin as ubbay genttin e morkkay yi7ii gisstte gancce leeshsho zerii qiteeza.

26 Gisttay diccii ka77iz wode leeshshokka e gancce bentteeza.

27 «Gade goday ayllitay godayko yhanigii, ‹Godayyo, ne wootayid ne lo77o zerithi zerekkasa? Yezin, leeshsho anapp ye7eenee?» yeegeeza.

28 «E unttiko, ‹Yeya morkke ootheeza» yeegeeza.
«Ayllitay godayiko, ‹Nu yhanigii leeshsho shod-dod garkk ne koyinee?» yeegeeza.

29 «Zin E, ‹Atto bochchippate; yi leeshsho shod-diz godar gisstekka shodinttoda.

30 Bochchippate; maxo wode hellodayis wolla dicco. Ye wode maxiza asitay leeshsho tiinattii maxii tama gancce xuugodayis mirqqer mirqqer mirqqoytta. Zin gisstta shiishii ta shaalayid oloytta» yeegoda» yeegeeza.

Sanaficce aafe aaziso

(Mar. 4:30-32; Luq. 13:18-19)

³¹ Ma hara aaziso yeegii odeeza; «Salo kaatetithay pettii asii fa woota gancce bakkeez sanaficce aafe aaziza.

³² Ye mithat aafay hara mithii aafitaypp xiqqa, zin dolii diccii hara mith ubbayapp aadhii dammii dicciza. I shaqitayil afa kafitay keexxii bettod hellodayis damma mith maaqqiza» yegeeza.

*Irshsho aaziso
(Luq. 13:20-21)*

³³ Maaqqikka, Yesuusa hara aaziso odeeza; «Salo kaatetithay pettii maachchi hayidzii gongge dhiilla ekkii munuqii, munuqay dendoday garkk eza-yid dakkeez irshsho aaziza» yegeeza.

³⁴ Yesuusa woyayis ye aaziso ubba odeeza. Aaziso baazin pettibazikka odekarya.

³⁵ Nabay fa maxaafay gancce,
«Taanii ta doona, aazisor dooyoda;
salonnee sa7a medhinteezaypppe,
geemmezana ta odiza»
yeegii odeezyay yeyid polintteeza.

Leeshsho aazisays birshithi

³⁶ Yesuusa woyita ashshii kara geleesa. E tamaaritay eziko shiiqii, «wootayid yez leeshshay bilihnuus odoba» yegeeza.

³⁷ E mahii, «Lo77o zerithi zereezay As Na7a,

³⁸ Wootay yha alama. Lo77o zerithay salo kaatetithii na7ita. Leeshshay xalahe na7ita.

³⁹ Leeshsho zereezay morkke xalahe, maxo wodday wode wurssitha, maxizitay kiitanchchita.

⁴⁰ «Leeshshay maxintii tama gancce xuugintti-zay garkk wode wurssithala yhaygarkk hanoda.

41 As Na7ay fa kiitanchchita kiittoda. U nagaras sankke maaqqeezittannee iita oothizi ubbita maxii e kaatetithaypp kessoda.

42 Maxii shiishii yeefonnee achch coonchii yez to7oowa tama gancce oloda.

43 Ye wode xillitay fa Aday kaatetithayid awa garkk poo7oda. Si7iz haye yezay si7o!

44 «Xooss kaatetithay woota gancce moogintteez miishe aaziza. Pettii asii ye miisha denggii mahii moogeeza. Gaame ufayttii yhanigii paas yeza baz ubba bayizii ye gadat wonggeeza.

45 «Yey garkk, ma salo kaatetithay inqqa giz al7o shuchchita koyiz zal7e as aaziza.

46 Gaame al7o inqqa denggii yhanigii paas yeza baz ubba bayizii e wonggeeza.

Molo aykkiz gite aaziso

47 «Ma Xooss kaatetithay abba gancce olintteez duma duma molo kochch aykkizi gite aaziza.

48 Molo aykkiz asay molo gitayid kumin abbappi gaxa kesseeza. Ezayid bettii lo77a lo77a qurii daachcho gancce oleeza, zin iita molita alla oleeza.

49 Wode wurssithal yey garkk hanoda. Kiitanchchitay yi7ii nagara oothizita xillitaypp quroda.

50 Yeefonnee achch coonchii yeza to7oowa tama gancce oloda.

51 «Yha ubbitay yinttis geleenee?» yeegii unttaan oyceeza.

U mahii, «Ee» yeegeeza.

52 Yesuusa, «Yikkee, salo kaatetithii xuura ekkii higge taamarssiza ubbitay, fa minjjeez shalaypp orothinnee cima kessiza shalo goda aaziza» yeegeeza.

*Yesuusanana Naazirete helleez ixo
(Mar. 6:1-6; Luq. 4:16-30)*

53 Yesuusa yha aazisa odii wursseezaypp guye ezaypp denddii qiteeza.

54 Fa yelintteez biitta yhanigii Ayihuditay Woosa Kara taamarssso ayikkeeza. U mala bazi gi, «Yha athay yha ecetithannee yha malata oothiza wolqqa anap ekkeenee?»

55 Yhayi anaaxay na7a baasannee? E indatii sunthay Mayiramo baasanee? E ishitay Yayqqaoba, Yooseefa, Simoonarannee Yihuda baasannee?

56 E mishunthikka nuur yezunthuna baasanee? Yeezin, yha athay yha ubba anapp ekkeenee?» yeegheeza.

57 Yey gishos, E giz baza ekkaam ixxeeza.

Zin Yesuusa, «Nabe fa yelintteez biittayidannee fa kara asay kale bonchchinttooya» yeegheeza.

58 U ammanaami ixxeez gishos gaame malata ye aqayid oothekkaya.

14

*Xammaqiza Waannisa Yhayiqo
(Mar. 6:14-29; Luq. 9:7-9)*

1 Ye wode Galila aqisiz Heroodissa* Yesuusa waara si7eeza.

2 Fa ayllitayiko, «Yhay xammaqiza Waannisa; E yhayiqopp denddeeza. Yey gishos yha ubba malatita E oothiza» yeegheeza.

13:57 Wan. 4:43 * **14:1** *Heroodissa*: Yhayi kaata Herodoosa Antiphaasa. E Yihudara Peera Kiristtoosa yelinttodaypp tiini 4-39 Maala hellodayis mooddeeza. E Kaati Heroodosas na7a.

³ E yeza geezay Heroodissa fa isha Filphoosa machat Heroodiyada gishos Waannisa achch keetha gelsseez gishosi.

⁴ Waannisa Heroodissa, «Ne izo ekkodayis woga baaya» yegeeza.

⁵ Heroodissa Waannisa wodhodayis koyeeza, zin woyay Waannisa nabe udii bi7iz gishos yashit-teeza.

⁶ Heroodissa fa yelintteez gallasa bonchchiza wode Heroodiyada na7at as tiina yethar doonggii eza ufaysseeza.

⁷ Yeezin, E, «Iza koyiz baz ubba iis immada gi» caaqqeeza.

⁸ Na7ata fa indat zore si7ii Heroodisako, «xamaaqiza Waannisa qoodhaypp gachchii omma fil7o gancce gaddii taasi inggoba» yegeeza.

⁹ Iza yeegin kaatay qiradheeza, zin fa caaqay gishonnee paar yez imathitay gishos gi I oyichay polinttod garkk azazeeza.

¹⁰ Kaatay as kiittii Waannisa achch keetha yezin e qoodha gachiseeza.

¹¹ E omma fil7o gancce aathii ki7ii na7atis inggeeza; na7atakka ekkii fa indatis kanggeeza.

¹² Waannisa tamaaritay yi7ii e aha kanggii moogeeza. Ezayppe guye haneezibaz ubba yhanigii Yesuusas odeeza.

*Yesuusa ichchin mukule asita muzeeza
(Mar. 6:30-44; Luq. 9:10-17; Wan. 6:1-14)*

¹³ Yesuusa haneezibazana si7ii wogolo gancce gelii ye besayppe pettii geemmiza aqo fa aaddas

yhanigeeza. Asay yeya si7ii katamitaypp dendii toker eza kaalleeza.

¹⁴ Yesuusa wogolopp wodhdhii gaame asa bi7ii unttisi qadhintteeza. U gancce yez hargintteez asita patheeza.

¹⁵ Sa7ay omathittar yhanigin Yesuusa tamaaritay eziko shiiqii, «Yha aqay liizho, sa7aykka qammeeza. Yey gishos, heera yhanigii paasi wonggii maad garkk woya dakkoba» yegeeza.

¹⁶ Zin Yesuusa unttiko, «Woyay meekkazar yhammadayis koshshooya; u maadbaz yi inggoytta» yegeeza.

¹⁷ U mahii, «Nuus yhannee ichchin soollorannee nam77ii molopp hara baaya» yegeeza.

¹⁸ Ezikka, «An izo yhana ko7oytta» yegeeza.

¹⁹ Ma maaqqikka, woyay maatal bettoday garkk odeeza. Ichchin soollora nam77ii molita ekkii, salo bi7ii galatii maaqqii, soolla duuthii fa tamaaritayis inggeeza; unttii ma woyayis inggeeza.

²⁰ Ubbay mi mizheeza. Yesuusa tamaaritay maadar atteezana taphpho nam77ii leemate dentheeza.

²¹ Katha meezi asay maachchinnee na7a attin ichchin mukule maaqqiza.

*Yesuusa abbal yedhdheeza
(Mar. 6:45-52; Wan. 6:15-21)*

²² Yesuusa fa tamaaritay wogolo gancce gelii paapp tiinattii abbaypp seko finthi piinggoday garkk kiittii faasi woya moyizodayis guye atteeza.

²³ Woya moyizii maaqqii fa aaddas woossodayis pettii derell afa kezeeza. Sa7a qamminkka E fa aaddas ezayid gam7eeza.

24 Ye wode wogolay abbal afar yhammadar tina baggar carkko dendin gotay wogolana ciph-phicheeza.

25 Wontimaathela Yesuusa abbal afa yedhdhittar fa tamaaritayiko ye7eeza.

26 E tamaaritay, E abbal afa yedhdhittar untiko yi7izana bi7ii yashitteeza. Unttikka, «yhay meeshshe» gi yashittii uukkeeza.

27 Zin Yesuusa ellissii, «Akko baaya! Yashittip-patte! yhay tana» yeegeeza.

28 Phixiroosa eziko, «Godayyo, nena maaqqiko, ta haathayis afar yedhdhii neeko yhanigod garkk tana azazoba» yeegeeza.

29 Yesuusa Phixiroosako, «Yhana ye7oba» yeegeeza.

Phixiroosa wogolopp wodhdhii haathal afa yedhdhittar Yesuusako yhamo aykkeeza.

30 Zin woliqama carkko bi7ii yashitteeza. Haathay eza mitto aykkin «Godayyo, tana ashshooyee» yeegii uukkeeza.

31 Yesuusa ellis fa kushayid dakkii eza aykkii, «Naat, ammano pacceezayyo abis sidhe» yeegeeza.

32 Yesuusarannee Phixiroosara wogolo gancce gelin carkkay cicirkkii geeza.

33 Wogolo gancce yez e tamaaritay, «Neenii tu-makka Xooss Na7a» gi goynneeza.

34 U abba piingga Gensareexe biitta helleeza.

35 Ya biittayil yez asay Yesuusana erii fa shooro heera yez ubbayis kiita dakkeeza. Asay hargint-teez asita ubba eziko ke7eeza.

36 Harginteez asitay e afila manchcha aadda bochchodayis eza woosseeza. Bochcheez ub-bitaykka paxeeza.

15

Aditay woga bagga (Mar. 7:1-13)

1 Yeypp guye, pettii pettii Farasaawitayinnee higge asitamaaritay Yerusallemep Yesuusako yi7ii,

2 «Ne tamaaritay abis nu aditay woga menthe? U katha maadaypp tiina fa kusha meecinttooya» yeegii oyiceeza.

3 Yesuusa mahii, «Yinttii, yi woga gishos Xoossa kiita polizana abis ixxeenee?

4 Abis giiko, Xoossay, «Ne adennee ne indo bonchchoba. Fa ada woy fa indo cazhizay yhayqqa geekkasa?» yeegheeza.

5 Zin yi, pettii as fa ada woy fa indat maaddod baz yezin, «Yhaya ta Xoossis yarshsheeza giiko,

6 fa ada woy fa indat bonchchodayis beezyoya» yiyeegiza. Yeezii yinttii, yi woga polodayis Xoossa qaala menthiza.

7 Yinttanno, cubbitayyo, Isayaasa yi baz turo odeeza,

8 «**Yha asay tana fa doonar bonchchiza,
zin u wozinay taapp haakko yeza.**

9 Asay tana cer goynniza;
u asii medhdheez woga,
Xoossa higge aazisii taamarssiza» geeza» yeegheeza.

*As tunisiza baz
(Mar. 7:14-23)*

10 Yesuusa gaame asita faako xeegii, «Si7oytta! Akaakoytta!

11 As tunisiza bazay doonar geliz baz baazin doonappe keziz bazi» yeegeeza.

12 Yeypp guye, Yesuusa tamaaritay eziko yi7ii, «Farasaawitay neenii odeeza si7ii dhubintteezana ne ereenee?» yeegeeza.

13 Zin Yesuusa unttiko mahii, «Salo yez ta aday tukkekka mith ubbay shodinttoda.

14 U bagga hirigipatte; u to7a kaalithizaykka to7ita. To7ay to7a kaalithiko, nam7itaykka gaga qitiza» yeegeeza.

15 Phixiroosa mahii, «Yha aazisays bilitha nuus odooyye» yeegeeza.

16 Yesuusa unttiko, «yinttiskka yhanno hellodayis gelekkasa?

17 Doonar geliz baz ubbay ulo gelii bale kezizana yi eroosa?

18 Zin doonar keziz baz wozinapp keziza. As tunisiza bazitay yhayitita.

19 Unttikka as wozina ganccepp keziz iita qofa, wodho, lagite, laame, kayzo, worddo markkatithii, as sunth dhabiso, cashshe.

20 Yeya azizbazitay as tunisizapp attin meeccint-tekka kusher miizay tunisooya» yeegeeza.

*Pettii asttii ammano
(Mar. 7:24-30)*

21 Yeypp guye, Yesuusa ezaypp kezii Xiroosan-nee Sidoona katamitay yez biitta yhanigeeza.

²² Pettii Kanaanee biitta astta Yesuusako yi7ii, fa qaala dhoqqi udii, «Godayyo, Dawute na7ayyo, taasi qadhinttooye; ta na7ato tuna ayyana aykkii iita waaythiza» yeegeeza.

²³ Zin Yesuusa pettii qaalakka mahekkazar si77 atteeza. Yesuusa tamaaritay eziko yi7ii, «Yha astta nu lassa kaallittar, uukiza gishos, ne izo moyzooyee» yeegii woosseeza.

²⁴ Yesuusa mahii, «Taanii wudepp dhabeez duri-garkk Isreele karapp dhabeez asitay aaddas kiit-intteeza» yeegeeza.

²⁵ Zin iza, e tiina xuggunii, «Godayyo, tana maadooye?» yeegeeza.

²⁶ E mahii, «Na7itay katha ekkii kanitayis olo-dayis beezoooya» yeegeeza.

²⁷ Izakka, «Godayyo, yey tuma, zin hara attozin kanitay fa goditay maadar, gaytapp wodhdhiz gufa miiza» yeegeeza.

²⁸ Yesuusa mahii, «Astt yhannee, ne ammanay gitä; ne koyeezayigarkk nees hano» yeegeeza. I na7ata izir paxxeeza.

Yesuusa gaame hargintteezita patheeza

²⁹ Yesuusa yeypp denddii Galila Abba lanqqe qiteeza. Pettii amibal afa kezii, ezayid betteeza.

³⁰ Gaame asay far, wobbita, to7ita, sileezita, doona muumeezitannee, hara gaame hargint-teez asita ekkii, Eziko ki7ii e tiinayid gaddeeza. Yesuusa unttan patheeza.

³¹ Yey gishos, muumitay nashshodar, sileezitay paxodar, wobbitay yedhdhodar, to7itay be7adar asay bi7ii malabaz gi, Isreele Xoossa galatteeza.

*Yesuusa oyddii mukule asa muzeeza
(Mar. 8:1-10)*

32 Yesuusa fa taamarita faako xeegii, «Yha gaame asay taar hayidzii gallas gam7eez gishon-nee unttis yhatti miizibaz baazay gishos ta unt-tisi qadhinttiza. U ogel daaburii foakkam garkk akko muzekka unttan cer dakkodayis ta koyooya» yeegeeza.

33 E tamaaritay mahii, «Nuunii yha liizhayid yhay garkk asayis gidiza katha anapp demmadee?» yeegeeza.

34 Yesuusa unttiko, «Yinttis aappun soollo yenee?» yeegii oyceeza.

U mahii, «Laappun soollonnee yishshe molitaypp xiqqa yeza» yeegeeza.

35 Yesuusa woyita sa7a bettoytta yeegii azazeeza.

36 Yeyp guye, ye laappun soollayira mola ekkii Xooss galateeza. Dusirithii fa tamaaritayis inggeeza. E tamaaritay asayis gisheeza.

37 Asay ubbay mi mizheeza. E tamaaritay, maadar atteez gufa laappun gita leemate kunth dentheeza.

38 Meez asay maachchinnee na7a payidekkazin dhiirathi aadda oyddii mukulo.

39 Yesuusa woyita dakkezaypp guye wogolo gancce gelii Magadoona giz biitta qiteeza.

16

*Salopp malata be7adayis oyceeze oyichi
(Mar. 8:11-13; Luq. 12:54-56)*

¹ Farasaawitayinnee Saduqaawitay Yesuusako yi7ii. Eza paaccodayis koyii, fana salopp malata beezo gi oyceeza.

² Zin E unttiko, «Sa7a omathodar ‹Salo zoqqi benttiko wontta sa7a booqaloda› yi giza.

³ Wonttitar ‹Salo zoqqi shaara aykkiko yhayino ira bukkoda› yi giza. Yeezin yi salo bi7ii mallii erizin wode bi7ii mallii erodayis danda7ekkaya.

⁴ Iilitaynnee ammanoowa yeletithii malata koyiza. Zin eesi Yoonasa malataypp hara malata ing-ginttooya» yeegeeza. Yeypp guye, unttan ezayid ashshii hara aqo qitteeza.

*Ferisaawitaynnee Saduqaawitay irshsho
(Mar. 8:14-21)*

⁵ U abbapp seko pino piinggeez wode soollo ekkii ye7odana dogeeza.

⁶ Yesuusa unttiko, «Ferisaawitayppenne Saduqaawitay irshshopp naaginttoytta» yeegeeza.

⁷ Unttikka fa gancce, «E yeya geezay nu soollo ekkii ye7ekka gishshos maaqqada» yeegeeza.

⁸ Yesuusa u qofa erii, «Yinttano, ammano pac-ceezitayyo! Soollo ekkekka ye7eez gishos yi woli giddo abis odinttee?

⁹ Yhattekka yi akaakoosa? Ichchin mukule asayis ichchin soollo gisheezannee u mi mizhin yi aappun leemate kunthi dentheezaka yi dogenee?

10 Yey garkkekka, laappun soollo oyddii mukule asayis gisheezannee u mi mizhin, yi aappun leemate kunthi dentheezaka yi akaakoosa?

11 Yikkee, taanii Ferisaawitaynnee Saduqaawitay irshshopp naaginttoytta gi odizay soollobagga baazana yi akaakoosa?» yeegheeza.

12 Yeezin, e tamaaritay Yesuusa odizay munuqo denthodayis wodhdhiz irshshobagga baazin Ferisaawitaynnee Saduqaawitay timirttaypp naagintto bagga maaqqeezana akaakeeza.

*Phixiroosa Yesuusa Mesih maaqqeezana
odeeza*

(Mar. 8:27-30; Luq. 9:18-21)

13 Yesuusa Qisaare Filphoosa biitta helleez wode fa tamaaritayiko, «Asay, As Na7a oona gee?» yeegii oyceeza.

14 Unttikka, «Pettay pettay xamaaqiza Waannisa, yhankkitay Eelaasa, ma yhankkittayikka Irmaasa woy nabitaypp petta giza» yeegheeza.

15 Yesuusa mahii, «Yeezin, yi tana oona gee?» gi unttan oyceeza.

16 Simoona Phixiroosa mahii, «Neenii Kiristtoosa, de7o Xooss na7a» yeegheeza.

17 Yesuusa Phixiroosako, «Yoona na7a Simoona, ne anjjintteezaya! Yhaya neesi beezeezay salo yez ta adaypp attin as baaya.

18 Ta neesi odiza Phixiroosa, neenii zaalla! Taanii yha zaallayil afa ta woosa keetha keexxoda. Yhayiqo wolqqaykka izo gamenna.

19 Salo kaattetithi qulppitta ta neesi immada. Sa7a ne acceezi baz ubba salo Xooss kale accint-teezi baz maaqqada. Sa7a neenii bili7eezi baz ubbay salo Xooss kale bilintteezi baz maaqqada» yeegeeza.

20 Yeyppe guye, E, Kiristtoosa maaqqeezana ooskka odaamay garkk fa taamarita miinthii azazeeza.

Yesuusa fana hellod meta tiinattii odeeza

21 Ye wodepp aykkii Yesuusa fa tamaaritayis, «Taanii Yerusalaame yhammadays beeziiza. Ezayid gade cimitaypp, qeese halaqitayppennee higge asitamaaritayipp ta meto ekkodayis beeziiza. U tana wodhoda, zin taanii hayidzanthro gallas yhayiqopp dendoda» yeegii geeshshii odeeza.

22 Phixiroosa Yesuusana gaxa kessii, «Godayyo, ye hanena! Yey garkk baz nena yesha hellippe!» yeegii gayileeza.

23 Yesuusa Phixiroosako guye maaqqii, «Yha Xalahayyo, taapp haakkoba! Neenii as qofa qoppizapp attin Xooss qofa qoppoowa gishos taassi dhube maaqqiza» yeegeeza.

24 Yeyppe guye, Yesuusa fa tamaaritayiko, «Oonkka tana kaallodayis koyiz baz maaqqiko fana kado, fa mazqqala tookkii tana kaallo.

25 Fa shemppo ashshodayis koyiz ubbitay dhabisisa. Zin fa shemppo ta gishos gi aathii inggizay ashshiza.

26 Asii alame kuntha fabaz uddii, fa shemppo dhabisiko eza ab maaddee? Woy asii fa shemppo wozodayis ab inggodayis danda7ee?

27 As na7ay fa aday bonchchayir fa kiitanch-chitayir ye7oda. Ye wode pettii pettii athayis e oosatgarkk immada.

28 Ta turo odiza; as Na7ay kaatetithayir maaqqii ye7odar be7ad hellodayis yhaydda eqqeez asaypp yhayqqaamizitay yeza» yegeeza.

17

Yesuusa malay laamintteeza

(Mar. 9:2-13; Luq. 9:28-36)

1 Usuppun gallasapp guye Yesuusa Phixiroosa, Yayqqobannee e isha Waannisa paar ekkii u aadda damma ambal afa kezeeza.

2 Ezayid u tiina Yesuusa malay laamintteeza; e sinaykka awa garkk poo7eeza. E afilaykka booth poo7o garkk poceeza.

3 Yikkee, Musennee Eelaasa ezar nashshodar be7eeza.

4 Phixiroosa Yesuusako, «Nuunii ne koyiko petto neesi, petto Musesii, petto Eelaasas yhaydda hayidzii shaqara accoda» yegeeza.

5 Phixiroosa yeya haga ododar boothi shaara unttan kam meeza. Shaaray gancce, «Tana ufays-siza, ta qadhdhiza na7ay yhaya, eza si7oytta!» yeegiz giirthii ye7eeza.

6 Yesuusa tamaaritay yeya si7ii dagamii fa sinayir sa7a guphinggeeza.

16:27 Mat. 25:31; Maz. 62:12; Oro. 2:6 **17:1** 2 Phix. 1:17-18

17:5 Medhe. 22:2; Maz. 2:7; Isa. 42:1; Mat. 3:17; 12:18; Mar. 1:11; Luq. 3:22; Nam7i. 18:15

7 Zin Yesuusa untiko shiiqii unttan bochchii,
«Dendoytta, yashittippatte!» yegeeza.

8 U dhoqqi gi be7adar Yesuusapp hara oonakka
be7ekkaya.

9 U ambalapp wodhdhodar Yesuusa unttiko,
«As Na7ay yhayiqopp dendod hellodayis yhaya yi
be7eez baazana ooskka odippate» gi azazeeza.

10 Yesuusa tamaaritay, «Yeezin, higge asitamaar-
itay Eelaasa Kiristtoosapp tiinatii ye7od geezay
abiso?» yeegii oyceeza.

11 Yesuusa mahii, «Ee! Eelaasa tiinadhdhii yi7ii
ubba baz lo7ithoda.

12 Zin ta yinttis turo odiza; Eelaasa tiinatii
ye7eeza. Unttikka ezal af afa koyeez baz ootheeza-
ypp attin eza shaakkii erekkaya. Yey garkk As
Na7ay u kushe metto ekkoda» yegeeza.

13 Ye wode Yesuusa geezay xamaaqiza Waan-
nisa bagga maaqqeezana u akaakeeza.

*Yesuusa tuna ayyana aykkeez na7a patheeza
(Mar. 9:14-29; Luq. 9:37-43)*

14 U ambalapp asayiko maaqqeezan garkk pettii
athay Yesuusa tiina bunqittii,

15 «Godayyo, magane ta na7ayis qadhinttooye;
eza aginar aginar denddii tama ganccennee hathi-
gancce shoccii oliz iita hargge yeza.

16 Ne tamaaritayiko ta ki7in, u pathodayis
danda7ekkaya» yegeeza.

17 Yesuusa mahii, «Yinttanno, ammanoowa
zhucca yeletithitayyo ayide hellodayis ta
yinttar yezodee? Ayide hellodayis ta yinttan

danda7odee? An na7a yhana ekkii ye7oytta» yegeeza.

¹⁸ Yesuusa tuna ayyana qoddin, tuna ayyanay na7aypp kezeeza; ye saatate na7ay paxeeza.

¹⁹ Yeypp guye, Yesuusa tamaaritay fa aaddas eziko shiiqii, «Nuunii tuna ayyana kessodayis danda7ekkazay abiso?» yeegii oycceeza.

²⁰ E unttiko, «Yinttis ammano xiqqeez gishshosii. Ta yinttis turo odiza; sanafice aafe garkk ammano yinttis yezako 〈Yha amba yhaypp denddii gede aadhoba〉 giiko yinttis kiitinttoda. Yinttis danda7inttoowa baz baaya.

²¹ [Zin yey garkkezay woosappennet xoomapp attin harar kezooya]» yegeeza.*

*Yesuusa fa yhayiqo bagga mahii odeeza
(Mar. 9:30-32; Luq. 9:43-45)*

²² Yesuusa tamaaritay Galila biitta shiiqii yeezin Yesuusa unttiko, «As Na7ay asi kushe aadhii inginttoda.

²³ Unttii eza wodhoda, zin E hayidzintho gallas yhayiqopp dendoda» yegeeza.

E tamaaritaykka iita azzaneeza.

Giira gacho

²⁴ Yesusara e tamaaritayira qifirnahoomme katama helleez wode Xoossa Keeth giira ekkizitay Phixiroosako yi7ii, «Yi asitamaaray Woosa Keeth giira giirinennee?» yeegii oyceeza.

²⁵ Phixiroosa mahii, «Giriza» yegeeza. Phixiroosa kara gelodar Yesuusa tiinatii,

^{17:21} Mat. 21:21; Mar. 11:23; 1 Qor. 13:2 * ^{17:21} Pettii pettii binii maxaafitayid tayibo 21 baaya. ^{17:24} Kes. 30:13

«Phixiroosa, neess ab aazee? Yha sa7a kaatetithay qaraxennee giira oopp ekkinnee? Gade asayppennee as gade asapp?» yeegii oyceeza.

²⁶ Phixiroosa «As gade asappee» gi maheeza.

Yesuusa mahii, «Gade as giira giiroowa guusso?

²⁷ Zin u dhubinttaamay garkk abba yhanigii molo aykkiz manxxaqo oloba. Tiina ne aykkiz molay doona dooyii giiras gidiza miishe ekkii ne gishonnee ta gishos kanggii giiroba» yeegeeza.

18

*Ubbapp aadhizay oonoo?
(Mar. 9:33-37; Luq. 9:46-48)*

¹ Ye wode Yesuusa tamaaritay yi7ii, «Salo katetitha ubbapp aadhizay oonoo?» yeegii oyicceeza.

² Yesuusa petti duude na7a xeegii u gancce essii yhay garkke yeegeeza.

³ «Ta yinttis turo odiza; yi laaminttaamixikonnee duude na7a garkk hanaam ixxiko salo kaatetitha gelodayssi yesha danda7ooya.

⁴ Yikkee, yha duude na7ay garkk fana kawushshiza oonkka salo katettitha ubbapp aadhiza maaqqada.

⁵ Yhay garkk duude na7a ta sunthar mokkiza oonkka tana mokkiza.

⁶ «Zin tana ammaniza yha xiqqitaypp petta nagara oothod garkk dhube maaqqiz oonkka damma woxa fa qoodhel accii ciimmo abba gancce mitinttiko eesi lo77o.

7 Alamel asii nagara oothod garkk oothizabaz yeza gishos alame ayye. Yey garkk baz ye7ekka attaamii, zin dhube e baggar yi7iz atha ayye.

8 «Ne kushe woy ne toke nena balithiko neepp gachchii oloba. Neenii nam77ii kusher woy nam77ii toker medhina tama gancce wodhdhadaypp kushe woy toke duuxa maaqqii medhina de7o denigizay nees lo77o.

9 Ma ne aafay nena balithiko izo woocii kessii oloba. Neenii nam77ii aafer gaannname tama gancce wodhdhadaypp pettii aafer medhina de7o gelizako nees lo77o.

10 «Ta yinttis odiza; salo yez unttan naagiz kitanchchitay ubba wode salo yez ta Aday tiina yez gishos yi yha xiqqitaypp pettakka leeqqaam garkk naaginttoytta.

11 As Na7ay dhabeezita ashshodayis ye7eeza»* yeegeeza.

*Dhabeez dur aaziso
(Luq. 15:3-7)*

12 Ma Yesuusa, «Yinttis ab aazee? Pettii athayis xeet duritay yezitayppe pettay dhabiko uddufun tammanne uddufunitaypp aathii dhabii bentteez pettii durayil ufayttiza.

13 Ta turo odiza; E denggeez wode uddufun tammanee uddufunitaypp aathii dhabii bentteez pettii durayil ufayttiza.

14 Yey garkkekka, salo yez yi aday yha xiqqitaypp pettay dhabod garkk koyooya.

18:8 Mat. 5:30 **18:9** Mat. 5:29 **18:10** Luq. 19:10 * **18:11**
Asi Na7ay dhabeezita ashshodayis ye7eeza: yeegizana pettii pettii binii maxaafitay tayibo 11 gujjiza.

Qoheez asii wayisade?

¹⁵ «Ne ishay nena qohiko ne aaddas eziko yhanigii e buutta ezis odoba. E nena si7iko ne isha neesi shalo udoba.

¹⁶ Zin E nena si7aam ixxiko, nam77ii woy hayidzii as markkar mootii wodhiza gishos pettii woy nam77ii as ekkii eziko yhanigoba.

¹⁷ E untan si7aam ixxiko, woosa keethis odoba. Woosa keethi giz baz si7aam ixxiko ammanooowa as garkk woy qaraxe gachchisiz as garkk eza tayiboba.

¹⁸ «Ta yinttis turo odiza; sa7a yi acciz baz ubbitay salo Xooss kale accintteez baz maaqqada. Sa7a yi billeez baz ubbitay salo Xooss kale billinteez baz maaqqada.

¹⁹ «Maakka ta yinttis odiza; sa7a yinttipp nam7itay pettii wozinar maaqqii Xooss woossiza baz maaqqiko salo yez ta Aday yinttis oothoda.

²⁰ Tana kaallizityapp nam77ii woy hayidzii maaqqii shiiqiza bessa ta u gancce benttoda» yeegeeza.

Atto guuss bagga

²¹ Ye wode Phixiroosa Yesuusako yi7ii, «Godayyo, ta ishay tana qohiko aappun toke ta atto godayis beezinee? Laappun toke hellodayissonee?» gi oyiceeza.

²² Yesuusa mahii, «Yeya baaya, laappun tam toke laappunpp attin laappun toke baaya.

²³ «Yey gishos, Xooss kaattetithay fa ooso asitayir fa mishay paccezakonnee fucceezako be7adayis qoppeeze kaata aaziza.

²⁴ Ye kaatay miishay paccezakonnee fuceezako bi7iza wode gaame mukule aco yez pettii atha eziko ke7eeza.

²⁵ Zin ye ayllay aca ciggodayis gaminttin eza, e machchatira, e na7itayirannee ezis yeza baz ubbay bayizinttii aco ciginttod garkk eza goday azazeeza.

²⁶ Yeezin ayllay fa goday tokayil afa wodhdhii, ‹Ta godayyo, hayyana xiqqas gam7ooyee, ta ubba ciggoda› yeegii woosseeza.

²⁷ Kaatay ezis qadhinttii, dakkii ashsheeza; e acakka maareeza.

²⁸ «Zin ye ayllay kezii yhanigii fa laggee ooso asitaypp pettay ezapp xiqla mishe tali7eezana, ‹Neell afa yez ta miisha taass ciggoba› gi athayss goodhat cuuleeza.

²⁹ «Ye e lagge ayllay e tokayil wodhdhii, ‹Hawayana xiqlal ogam7ooyee ta nees ubba ciggoda› yeegii woosseeza.

³⁰ «Zin ixxii ekkii kangi fa laggay aca ciggod hellodayis achch keetha geliseeza.

³¹ Yey gishos, hara laggee ooso asitay yeya bi7ii iita yilottii, yhanigii fa godayis E ootheez bazita ubba odeeza.

³² «Yeezin goday ye aylla xeegisii, ‹Yha iita ayllayyo, neenii tana woosseez gishos ta ne aca ubba nena maareeza.

³³ Yeezin, taanii ne aca maareezay garkk neenii ne laggee maaqqeez ayllay aca maarodayis nees beezoosa?› yeegeesa.

34 Yey gishos, goday iita yilottii, E fa aca ubba ciggod hellodayis pathi kaa7inttoday garkk achch keethis aathii inggeeza.

35 «Yey garkke, yi pettay pettay yi isha wozinapp maaram ixxiko salo yez ta Aday yinttan yhay garkk oothoda» yeegeeza.

19

*Eko baggannee gelo bagga
(Mar. 10:1-12)*

1 Yesuusa yeya odii haaseezaypp guye Galilapp denddii Yorddanoosa borikapp seko pino yez Yi-huda biitta qitteeza.

2 Gaame asay eza kaallii yhanigin u ganccepp harginteez asita patheeza.

3 Ferisaawe asitay eza faaccodayis koyii eziko yi7ii, «petti asii ababaz gishossikka fa machchato dakkodayis beeznnee?» yeegii oyiceeza.

4 Yesuusa mahii, «Xoossii tiina dhiirathinnee maachchi udii medhdheezana yi nabbabekkasa?

5 «Yey gishos, Pettii asii fa adenne fa indo ashshii fa machchatir petto maaqqiza, nam7itaykka petti asho maaqqiza»

6 Yey gishos, unttii petti asho maaqqodaypp attin nam7e maaqqooya. Yikkee, Xoossii acceeza asii billippe» yeegeeza.

7 Ferisaawe asitay, «Yeezin, Muse petti as anjjo warqqate inggii fa machchato dakkodaygarkk abis azazeenee?» yeegii oyiceeza.

8 Yesuusa mahii, «Yinttii, yi machchita dakkodgarkk Muse yinttan azazeezay, yi wozina minotithay gishopp attin tiinapp yey garkk baaya.

9 Ta yinttis odiza; fa machchat lagtkekazin dakkii hara ekkiz oonkka laammiza» yeegeeza.

10 E tamaaritay eziko, «Azininnee machchii bagga yey garkk maaqqiko ekonnee gelo attiko lo77o» yeegeeza.

11 Yesuusa mahii, «Yey garkk timirttay Xoossii danda7a inggeezitayisapp attin as ubbitayis baaya.

12 Yikkee, yelintitar siilla maaqqii yelintteezitay yeza, ma asii qaaratteezitay yeza, ma salo kaatetith gishos yeegii fana siilliiseezitay yeza. Yey gishos, yhaya ekkodayis danda7iza oonkka eko» yeegeeza.

Yesuusa xiqqa na7ita anjeeza

(Mar. 10:13-16; Luq. 18:15-17)

13 Yesuusa fa kushayid duude na7itayil afa gad-dii unttis woossod garkk petti ase na7ita eziko ke7eeza. Zin e tamaaritay asayil kacinteeza.

14 Zin Yesuusa, «Xooss kaatetithay yhayititay garkkeezitayis maaqqeez gishos duude na7itay taako yi7izana kayippate; ye7o goytta» yeegeeza.

15 Fa kushayid unttal afa gaddeezayapp guye ye aqayapp ashshii qiteeza.

Sa7a duretithinnee Salo kaatetith

(Mar. 10:17-31; Luq. 18:18-30)

16 Pettii gallas pettii athay Yesuusako yi7ii,
«Asitamaarayyo, taanii medhina de7o denggodays
abi lo77o baz ootho?» yeegeeza.

17 Yesuusa eziko, «Lo77o baz bagga ne tana abis
oyce? Pettii Xoossapp attin hara lo77o baaya.
Zin ne medhina de7o ekkodayis koyko azazita
naagoba» yeegeeza.

18 Athay mahii, «azazitay Aayita?» yeegii
oyceeza.

Yesuusa mahii, «Wodhippe, laammippe,
kasitippe, worddo markattippe,

19 ne adannee ne indato bonchchoba, ne lagga
ne ubay garkk qadhdhoba» yeegeeza.

20 Ye paanthay, «Taanii yhayitita ubba
na7atithapp aykkii polittar yeza. Yeezin, hara
taasi paccizabaz abba?» yeegii oyceeza.

21 Yesuusa mahii, «Ne folo maaqqodays koyko
yhanigii nees yeza baz bayizii manqqitayis ing-
goba; neenii salo duritoda. Yeezii maaqqii yi7ii
tana kaalloba» yeegeeza.

22 Zin ye athay dure maaqqeez gishos yeya si7ii
azanttar ashshii qiteeza.

23 Yeypp guye, Yesuusa fa tamaaritayir, «Taanii
yinttis turo odiza; dure salo kaatetith gelodayi
gaame meto.

24 Dure asii Xooss kaatetithii gelodaypp gimaale
narppe lukor aadhoday kawuzhiza» yeegeeza.

25 Yesuusa tamaaritay yeya si7ii malabaz
gi, «Yeezin, oonii attodayis danda7ee?» yeegii
oyceeza.

26 Yesuusa unttan dakkii bi7ii, «Yhayi
asis danda7initooya, zin Xoossis ubbay
danda7inttiza» yeegeeza.

27 Phixiroosa mahii, «Nuunii ubba baz ashshii
nena kaalleeza. Yezin, nuunii ab demmadee?»
yeegeeza.

28 Yesuusa unttiko yhay garkke yeegeeza:
«Taanii yinttis turo odiza; As Na7ay ye7od
alamayid fa bonchcho zufaanelbettiza wode
yi taphpho nam77iitay, tana kaalleep, taphpho
nam77ii zufaanellbettii taphpho nam77ii Isreele
zerithitayil afa pirddoda.

29 Ta sunthay gishos keethita woy ishita woy
mishita, woy ade woy indo woy na7ita woy fa ooso
gade ashsheezay oonkka xeet kushe ekkoda. Ma
medhina de7okka ekkoda.

30 Zin gaamitay tiinitay guyita, ma guyitay ti-
inita» maaqqada yeegeeza.

20

Woyne gancce oothiz ooso asitay aaziso

1 «Xooss kaatetithay fa woyne gancce ooso asita
oosisodays wontta guura kezeee gade goda aaziza.

2 E ye ooso asitayis pettii gallasis pettii di-
inaare* gachchodayis unttar giigii, unttan fa
woyne gancce dakkeeza.

3 «Ma wonttapp hayidzii saate maaqqodar kezii
osoos dhabin gaabel afa eqqeez hara asitakka
denggeeza.

19:28 Mat. 25:31; Luq. 22:30 **19:30** Mat. 20:16; Luq. 13:30

* **20:2 Pettii diinaare:** Pettii asii pettii gallas oothii peezhii ekkiza
miishe.

⁴ E unttiko, ‹Yinttikka ta woyne gancce yhanigii oothoytta, ta yinttis beeziza damooze gachchoda› yeegeeza.

⁵ Unttikka yhanigeeza. Maakka E usuppus saaterannee uddufun saater kezii yhay garkk oothheeza.

⁶ Taphpho pettii saate maaqqin E kezodar yhankkita eqqeezita denggii, ‹Yi ooso oothekka gallas muda yhaydda abis eqqii pheezeenee?› yeegeeza.

⁷ «U mahii, ‹Nuna oosisiza asii dhabeez gishshosi› yeegeeza.

«Ezii, ‹Yinttikka ta woyne gancce yhanigii oothoytta› yeegeeza.

⁸ «Sa7a omathin, woyne goday ooso asitay halaqayiko, ‹Ooso asita xeegii guyepp ooso gelezitaypp aykkii tiina geleezita hellodays unttis damooze gachchoba› yeegeeza.

⁹ Taphpho pettii saater ooso aykkeezitay yi7ii, ommar ommar pettii pettii dinnare ekkeeza.

¹⁰ Tiina ooso aykkeezitay yi7ii, paas gaame ing-inttoda gi qoppeeza. Zin unttikka ommar ommar pettii pettii dinnare ekkeeza.

¹¹ Fa miisha ekkii maaqqii gade godayil afa olleeza.

¹² ‹Yhayititay guyepp yi7ii pettii saate aadda oothheeza. Zin gallas muda awa mishar daaburii pheezeez nuur unttii wayizii petto maaqqode› yeegeeza.

¹³ «Woynnee tukkeez goday ooso asitaypp pettayiko, ‹Ta ishayyo, taanii nena qohekkaya; ne taar giigntteezay pettii diinnares baasa?›

14 Ne gishito ekkii ne kara qitoba. Ta omathi ye7eezayssikka neesay garkk immadayis koyiza.

15 Taanii ta miishayir koyeez baz oothodayis taasi mawute baasa? Woy taanii keeha maaqqeet gishos nena qinaatisinee?» yeegeeza.

16 «Yey garkk yhatte guyitay, tiinatoda ma tiinitay guyitoda» yeegeeza.

*Yesuusa fa yhayiqobagga hayidzanho odeeza
(Mar. 10:32-34; Luq. 18:31-34)*

17 Yesuusa Yerusalaame yhanigttar, taphpho nam7i taamarita duma gaxa kess unttiko yeegeeza:

18 «Yeezako, nuunii yhatt Yerusalaame yhamolafa yeza. Ezayid as na7ay qeese halaqitayisnnee higge asitamaaritayis aadhii ingginttoda. Unttikka ezal afya yhayiqo pirdde pirddoda.

19 Eza Ayihude baa woyas aathii immada. Unttii eza kawushshoda, alangoda, eza mazqalel afakka sottoda. Zin E hayidzinthe gallas yhayiqopp dendoda» yeegeeza.

*Zabdoosa na7itay indatii woosa
(Mar. 10:35-45)*

20 Ye wode Zabddosa machchat fa nam7i dhirathi na7itayir Yesuusako yi7ii, e tiinayid bunqqittii pettibaz eza woesseeza.

21 Yesuusa iziko, «Ne ab koyee?» yeegeeza.

Iza mahii, «Ne kaatetithayid yha ta nam7i na7itaypp pettay neesi ushachcha pettay ne had-dirssa betto gooye!» yeegeeza.

22 Zin Yesuusa mahii, «Yi ab woossizako erooya; taanii uzhodayis yez meto xuu7a uzhodayis danda7inee?» yeegeeza.

Unttikka, «Ee nu danda7iza» yeegeeza.

23 Yesuusa, «Tuma ta uzhodayis yez xuu7ayppe yinttii uzhoda. Zin ta ushachchannee haddirssa bettositana dooreezay tana baaya. Ye aqay inginttizay, ta aday immadayis giigiseez asitayisii» yeegeeza.

24 Atteez taphphii e tamaaritay yeya si7ii nam77ii ishitayil af a kacintteeza.

25 Zin Yesuusa untan ubbita xeegii yhay garkk yeegeeza. «Ayihude baa asa aqisizitay fa asal af a godatizanne untan kaalithizitay wolqqar aqisizana yi eriza.

26 Zin yi gancce yhay garkk maaqqippe. Yinttipp bayratithi koyiz oonkka yinttis aylle maaqqa.

27 Yi gancce ubbaypp aadho maaqqodayis koyiz oonkka yinttis aylle maaqqodayis beeza.

28 Yey garkkekka, As na7ay as maaddoday-isnnee gaame as wozodayis fa shemppo im-madayis ye7eezapp attin asar maadinttodayis ye7ekkaya» yeegeeza.

Yesuusa nam7i to7ita patheeza

(Mar. 10:46-52; Luq. 18:35-43)

29 Yeypp guye, Yesuusa fa tamaaritayir Iyarkkopp kezii yhammadar, gaame asay untan kaalleeza.

30 Oge gaxa betteez nam77ii to7itay Yesuusa ezayir aadhizana si7ii, «Godayyo, Dawute Na7ayyo, nuuss qadhinttooye» yeegii uukkeeza.

³¹ Gaame asay unttan, «Hayizoytta» yeegii qod-deeza. Zin unttii, «Godayyo, Dawute na7ayyo, hayana nuna maarooye» gi gujji uukkeeza.

³² Yesuusa eqqii, unttan xeegii, «Ta yinttis ab udod garkk koyinee?» yeegii oyiceeza.

³³ Unttikka, «Godayyo, nu aafay be7aday garkk nu koyiza» yeegeeza.

³⁴ Yesuusa unttis qadhintti, u aafa bochcheeza. Ellisii u aafay bi7in; u eza kaallii qiteeza.

21

*Yesuusa gita bonchchor Yerusalaame geleeza
(Mar. 11:1-11; Luq. 19:28-40; Wan. 12:12-19)*

¹ Yesuusara E tamaaritayira Yerusalaame ukki, Debire Zayite amibal afa yez Beetefaage giz heera hellittar, Yesuusa fa tamaaritaypp nam7ita paapp tiina azazeeza:

² «Yi tiina yez heera yhanigottta. Ezayid pettii hare achcha yezanno I na7ayira yi ellisii demmada. Unttan billii yhana ekkii ye7oytta.

³ Oonkka yinttan oyiciko, «Goday unttan koyiza» yeegoytta. E unttan ellis dakkoda» yeegeeza.

⁴ Nabay,

⁵ «Xiyone katama,

«Yikkee, ne kaatay ashikke maaqqii, harel afannee hare na7al afa bettii, neeko yi7iza» yeegoytta» yeegii xaafeezay polinttodgarkk ye yaneesa.

⁶ E tamaaritay yhanigii Yesuusa unttan azazeezay garkk ootheeza.

⁷ Harttonnee hare na7a ki7ii afar ma77eez fa afila u zokkayil oleeza. Yesuusa afilayil afa bet-teeza.

⁸ Woyay fa afila ogel hiixeeza. Yhankkitay harata shaqqii ogel oleeza.

⁹ Yesuusapp tiinar yedhizitaynnee ezapp guyer kaalliza woyitay,

«Hosaana!* Dawute na7ay galatintto!

Goday sunthar yi7izay anjjintteezaya!
Bonchcho Ubbapp Dhoqqa Salo Xoossayis
maaqquo!»
yeegii uukkeeza.

¹⁰ Yesuusa Yerusalaame katama geleez wode ye katama yez asi ubbitay, «Yhayi oonoo?» yeegii shariksharkeeza.

¹¹ Asay, «Yhay Galila biitta yez Naazirete katamapp ye7eez nabe Yesuusabe» yeegeeza.

Yesuusa Xooss keetha geleeza

(Mar. 11:15-19; Luq. 19:45-48; Wan. 2:13-22)

¹² Yesuusa Xooss keetha gelii, ezayid bayizitzitannee wonggizita ubba bayi7ii bale kesseeza. Miishe laammizitay xarpheezitannee hollita bayizitta oyddita shirii oleeza.

¹³ Ezikka unttiko, «Xooss qaalayid, ‹Ta keethay Xooss woossiza keethi ginttinttoda› yeeginttii xaafintteeza. Zin yi paanitay qosinttiz kom7o udeeza» yeegeeza.

¹⁴ Yesuusa Xooss Kara gancce yezin too7itaynnee gunddeezitay eziko yi7in unttan patheeza.

* **21:9 Hosaana:** Ibrayisixe doonar hosaana guussay «Nuna ashshoba guussii.» Ma asay Xooss galatodayis maadinttiza qaala.

21:9 Maz. 118:25 21:13 Isa. 56:7; Ibr. 7:11

15 Zin qeese halaqitaynnee higge asitamaaritay Yesuusa ootheez malatita bi7izitaynnee xiqqqa na7itay Xooss keeth gancce, «Dawute na7ay, galatinntto» yeegii uukkizana si7ii kacintteeza.

16 U Yesuusako, «Yhayititay giza ne si7inee?» yeegeeza.

Yesuusa, «Ee si7iza, Xooss qaalayid, ‹Duude na7itay doonannee dhanggiz na7itay doona galata kuntheeza› yeeginttii xaafintteezana yi nabbabekasa?» yeegeeza.

17 Unttan ize ashshii Bitaana katama yhanigii aqeeza.

*Goday baaddeez balase mithato
(Mar. 11:12-14, 20-24)*

18 Yesuusa wontta guura katama maaqqii yi7ittar nayintteeza.

19 Oge gaxa petti balase mith bi7ii iziko yhanigeeza. Zin hayepp attin hara abikka denggekkaya. Yey gishos, izo, «Yhannipp medhinas neepp aafe benttippe!» yeegeeza. Ye balase mithata izir meleeza.

20 E tamaaritay yeya bi7ii, «Yha balasat wayizii ellis melare?» yeegii malabaz geeza.

21 Yesuusa mahii, «Taanii yinttis tuma odiza; yinttis ammano yeezako, ma yi sidhaamixxiko balaselafa taanii ootheezan garkk aadda oothaamii, zin ‹Yha amba shodinttii abba gancce wodhdhoba› yeegiko yinttis hanoda.

22 Ammanii yi woossiza baz ababaz maaqqikokka yi ekkoda» yeegeeza.

*Yesuusa mawutay oycintteeza
(Mar. 11:27-33; Luq. 20:1-8)*

²³ Yesuusa Xoossa Keeth gelii tamaarssodar, qeese halaqitaynnee Ayihude cimitay eziko yi7ii, «Neenii yhaya ubba aba mawuter oothee? Nees yha mawuta inggeezay oonoo?» yeegii oyceeza.

²⁴ Yesuusa unttiko, «Taankka yinttan pettibaz oyciza; yi taas izo mahiko, taanii aba mawuter oothizako yinttis ododa.

²⁵ Waannisa xammaqod garkk mawutay anapp inggintteennee? Xoossappennee asappee?» yeegeeza.

Unttii woli gancce tobbii, «Nuunii, *Xoossapp* giiko, E nuna, *Yeezin abis ammanekasa?* goda.

²⁶ Nuunii, *Asappee* giiko, asii ubbay Waannisana nabe udii bi7iza gishos woyay nuna yashshiza» yeegeeza.

²⁷ Yey gishos, «Nuunii erooya» yeegii maheeza. Ezikka, «Yikkee, taankka yhaya aba mawuter oothizako yinttis odaamii» yeegeeza.

Nam77ii na7itay aaziso

²⁸ «Yesuusa maaqqikka yhay garkk yeegeeza: Pettii athayis Nam77ii dhiirath na7itay yeza. Ye athay bayra na7ayiko yhanigii, *Ta na7ayyo, yhayino woyne gancce yhanigii yhanttoba*» yeegeeza.

²⁹ Na7ay mahii, *I7inno yhanggaamii* yeegeeza. Zin guyeppe fa wozinar qoppii ekkii yhanttodayis qiteeza.

³⁰ Aday fa guye na7ayiko yhanigii, fa bayra na7ayiko geezay garkk azazeeza. Ezikka, *Ero, ta adayyo* yeegeeza. Zin yhanigekaya.

31 Yha nam77ii na7itaypp fa adayis azazint-teezay aaya?» yeegeeza.

Unttikka, «Bayra» yeegeeza.

Yesuusa unttiko, «Ta yinttis tuma odiza; qaraxe gachishizitaynnee laammizitay yinttipp tiinatii Xooss kaatetith geloda.

32 Xammaqqiza Waannisa luulo oge tamaarssittar yi7in E gizana yi ammanekkaya. Zin qaraxe gachisizitaynnee laammizitay ammaneeza. Yi hara attozin, untan bi7ikka yi nagaraypp maaqqii ammanekkaya» yeegeeza.

*Woyne yhanttiz asitay aaziso
(Mar. 12:1-12; Luq. 20:9-19)*

33 Maakka Yesuusa yhay garkk yeegeeza; «Hara aaziso si7oytta, woyne tukkeez petti athay yeza. Ye woyne gaxana gaseeza. Woyne buulliz ol-lakka bookkeeza. Woyna naagodayis shakkokka kocheeza. Yeypp guye, gada mattaye inggii hara gade qiteeza.

34 Woyne aafa maxiza wode hellin fana helliza bagga ekkii ye7od garkk fa ayllita unttiko dakeeza.

35 Mattaye ekkeezitay e ayllita aykkii petta yhadhdheeza, yhankka wodheeza ma atteezana shuchchar shoceeza.

36 Woyne atakilitte goday kaseesitaypp gaame hara ayllita azazeeza. Mattaye ekkeezitay untal gujjikka yhankkitayil afa ootheezay garkk ootheeza.

37 Wurssithal E, ‹Ta na7a u bonchchoda!› yeegii fa na7a unttiko azazeeza.

³⁸ «Zin mattaye ekkeezitay na7a bi7ii woli gancce ‹Gada laattoday yhaya, eza wodhii gada nuunii ekkoda!› yeegeeza.

³⁹ Na7a aykkii woyne gancceppe gaxa kessii wodheeza.

⁴⁰ «Yikkee, woyne atakilitte goday yi7ii ye mattaye ekkeezita wayssadee?» yeegii oyceeza.

⁴¹ U mahii, «E ye iita asa iita wodho wodhii, woy-nay kaa7iz wode eza helliz bagga woder woder inggiza hara asis immada» yeegeeza.

⁴² Yesuusa mahii unttiko, Xoossa qaalay,
«Gimbbitay borii ixzeez shuchchay,
keeth muumer tookkiza kirkiro garkk,
ubbapp aadhiz shuchch maaqqeeza.

Yhayi Goday ootheez bazi;
nu aafayisikka mala bazi
yeegintti xaafintteezana yi nabbabekkasa?

⁴³ «Yeyi gishos, ta yinttis odiza; Xoossa kaatetithay yinttipp ekinttii lo77o aafe aafiz asitayis ingginttoda.

⁴⁴ [Yha shuchchayil afa wodhdhiz ubbitay meqitoda. Ma ye shuchchay ezal afa wodhdhiz athaykka gaacinttoda]»[†] yeegeeza.

⁴⁵ Qeese halaqitaynnee Ferisaawitay Yesuusa odeeza aaziso fana odeeza ereeza.

⁴⁶ U Yesuusa aykkodayis koyeeza, zin asay Yesuusa nabe udii bi7iza gishos asayis yashitteeza.

22

*Boss xeessi aaziso
(Luq. 14:15-24)*

21:42 Maz. 118:22 [†] **21:44** Pettii pettii binii maxaafitay tayibo
44 gujjiza (Luq. 20:18) bo7oytta.

¹ Yesuusa yhattekka asayis yhay garkk yeegii aaziso odeeza.

² «Salo kaatetithay fa na7ayis bossi makkeez kaata aaziza.

³ Ye kaatay boss ye7oay garkk odeeze asa xee-godayis fa ayllita azazeeza. Zin asay ye7odayis koyekkaya.

⁴ Ma hara ayllita xeegii, xeegintteez asitayiko yhanigii, ‹Taanii ta sanggitannee modhdheez mehita shukkeeza; ubba baz giigeeza. Ta bossayiko ye7oytta yeegoytta› yeegii kiiteeza.

⁵ Zin xeegintteezitay xeessa ixxii, fa yhanttas yhanttas qiteeza. Pettay fa wootas, yhankkay fa zal7es qiteeza.

⁶ Yhankkitay ma kaatay ayllita aykkii, kawushshishi yhadhdhii wodheeza.

⁷ «Kaatay iita shenitii, fa wotaaddarita dakki shemppo wodhizita wodhiseeza, u katamitokka xuuggeeza.

⁸ Yeypp guye, fa ayllitayiko, ‹bossay giigeeza, zin xeegintteezitay bossayis beezi as baaya.

⁹ Yey gishos, dammo goosa aykkii yhanigii, denggeez as ubbita bossa ye7od garkk xeegoytta› yeegeeza.

¹⁰ Ayllitay ogel kezii fa denggeez as ubba lo77itannee iitita ki7ii bossa shaqara gelisii kuntheeza.

¹¹ «Zin kaatay muntta maadayis betteez asa be7adayis gelodar bossi afila ma77ekka pettii as denggeeza.

¹² Eziko, ‹Naat ne bossi afila ma77ekkazar way-izii yhaydda geleenee?› yeegeeza. Zin athay si77e atteeza.

13 «Kaatay fa ayllitayiko, ‹Yha athayis kushannee toka accii, bale dhuma kessii olloytta. Ezayid ezisi yeefonnee achch coonchii maaqqada› yeegeeza.

14 «Yey garkk, Xooss kaatetithayis xeegintteezitay gaame zin dorintteezitay xiqqa» yeegeeza.

*Giira gachcho bagga
(Mar. 12:13-17; Luq. 20:20-26)*

15 Yepp guye, Ferisaawitay yhanigii, Yesuusa wayizii odar aykkodazako tobbeeza.

16 Fa tamaaritannee Herodoosa baggitayppetta petta azazeeza. Unttikka, «Asitamaarayyo, ne turo odizana nu eriza. Neenii asapp as shaakkii erooya, asii waagodee gi abikka oothii erooya, Xooss oge turora taamarissiza.

17 An nuus odoba, nuunii Oroome Kaatayis giira girodayis beezinennee beezoosa?» yeegeeza.

18 Zin Yesuusa u iita qofa erii, «Yha cubbitayyo, tana abis paaccee?

19 Giira giiriza miishito tana beezoytta» yeegeeza. Unttikka ezis Dinnare ki7ii beezeeza.

20 E, «Yha sunthaynnee mallay o bazo?» yeegeeza.

21 Unttii, «Roome Kaatayis» yeegeeza.

Yesuusa untiko, «Yeezin, Kaatayis beezizana kaatayis, Xoossis beezizana Xoossis inggoytta» yeegeeza.

22 U yeysi7ii mala bazi gi ashshii qiteeza.

*Yhayiqopp denddo bagga
(Mar. 12:18-27; Luq. 20:27-40)*

23 Ye gallas yhayiqopp denddo baaya yeegiz Saduqaawitay Yesuusako yi7ii, yeegii eza oycceeza.

24 «Asitamaarayyo, ‹Muse, pettii asii machcho ekkii na7a yelekkazar yhayqqiko, ye yhayqqeeza-yis ishay e machchato ekkii, fa ishayis na7a yelo› yeegii azazeeza.

25 Nu eriza laappun ishitay yeza. Bayray machcho ekkii na7a yelekkazar yhayqqeeza. E machchato e kaalo ishay ekkeeza.

26 Yey garkkekka, ye astto ekkeez nam7anthaykka, hayidzinthalaykka, yhanigii laappunitay wurod gatho ubbitay yhayqqeeza.

27 Ubbapp wurssithal ye asitakka yhayqqeeza.

28 Yeezin, laappunitay ubbitay izo ekkeez gishos yhayiqopp denddiza gallas, ye astta laappunitaypp aayayis machcho maaqqadee?» yeegeeza.

29 Yesuusa mahii, «Yi Xooss qaalay taamarsseez baz woy e wolqqa eroowa gishos balinttiza.

30 Asay yhayiqoppe denddiza wode salo yez kitanchchitay garkk maaqqodaypp attin ekkooyannee gelooya.

31 Ma yhayqqeez asay yhayiqopp dendod baz Xooss yinttis odeeza yi nabbabekkasa?

32 Xoossay, ‹Taanii Afraame Xooss, Isaaqa Xooss, Yayqqooba Xooss› yeegeeza. Yey gishos, Xoossay pathi yezitay Xoossapp attin yhayqqeezitay Xooss baaya»* yeegeeza.

22:23 Haw. O. 23:8 **22:24** Nam7i. 25:5 * **22:32** Xoossay pathi yezitay Xoossapp attin yhayqqeezitay Xooss baaya: Yesuusa yha bessa odizay Xoossay yha yhayqqeez hayidzitay Xooss maaqqiko untii pathi yeza yeeginttiza. **22:32** Kes. 3:6

33 Gaame asay yeya si7ii, e timirtta malabaz geeza.

*Ubbapp bayratiza kiita
(Mar. 12:28-34; Luq. 10:25-28)*

34 Yesuusa Saduqaawitayis godbaz dhabiseezana Ferisaawitay si7ii wolla shiiqeeza.

35 U ganccepp pettii higge asitamaaray Yesuusa paace oychchi oyiceeza.

36 «Asitamaarayyo, higge ubbayapp aadhizay aaya?» yeegii oyceeza.

37 Yesuusa mahii, «Ne Goda, ne Xoossa, ne kunthi wozinaypp, ne kunthi shemppopp, ne kunthi qofapp qadhdhoba.

38 Ubbapp aadhizaynne bayra kiitay yhaya.

39 Nam⁷⁷iintho ubbayapp aadhiz kiitay, as ubba ne nena dosizay garkk dosoba» yeegizaya.

40 Muse higgaynnee nabitay timirttay ubbay yha kiitayil af a katiza» yeegeeza.

*Kiristtoosa bagga oyceez oychchi
(Mar. 12:35-37; Luq. 20:41-44)*

41 Ferisaawitay pettipp shiiqii yeezin, Yesuusa unttan,

42 «Kiristtoosa bagga yi waagee? E o na7a?» yeegii oyceeza.

U, «E Kaata Dawute na7a» yeegii maheeza.

43 Yesuusa unttiko, «Yeezin, Dawute geeshsha Ayyanar maaqqii wayizii Kiristtoosa, «Goda» gi xeegee? Dawute giittar,

44 «Xoossay, ta Godayiko,[†]

22:37 Nam^{7i.} 6:5 **22:39** Lewii. 19:18 **22:40** Luq. 10:25-28

[†] **22:44** *Ta Godayiko:* Yha bessayid Dawitte ta Goda gi xeegizay Kiristtoosa. **22:44** Maz. 110:1

ne morkkita ne tokayis yedhdhiz aqo oothod
gatho,
yhaydda taapp ushachchi baggar‡ bettoba>
geeza.

45 Yikkee, Dawute Kiristtoosa Goda gi xeegiko,
wayizii Kiristtoosa Dawute na7a maaqpee?»
yeegeeza.

46 Yesuusas petti qaala mahodayis danda7eez
as oonkka baaya. Ma ye gallasapp aykkii hara
oyichi oyccodayis oonkka danda7ekkaya.

23

*Higge asitamaaritaynnee Ferisaawitay iitatithi
(Mar. 12:38-39; Luq. 11:43-46; 20:45-46)*

1 Yeypp guye, Yesuusa woyasinnee fa tamaari-
tayis yhay garkke yeegeeza.

2 «Higge asitamaaritaynnee Ferisaawe asay
Muse higge tamarisodayis Muse oyidela betteeza.

3 Yey gishos, u yinttan azaziza baz ubbita
oothoyttannee naagoytta. Zin u oothizay garkke
oothippate. Abis giiko, u odizay garkk ooothooya.

4 Unttii tookkin dendowa deexo toofo accii as
toossiza. Zin paasi hara attozin, ye toofo asay
tookkodar biradhde xeerar bochchodayis koy-
ooya.

5 «Zin u fa ooso ubba asii be7aday garkk oothiza.
Fa sinollannee qesell acciz maxxaafe xiqise yez
kiitappe dalggisiza, fa afila macarakka adussiza.*

‡ **22:44** *Ushachcha baggar:* guussay Mautenee bonchcho aqo.

22:44 Maz. 110:1 * **23:5** *Sinollannee qesell acciz maxxaafe ...
afila maccara adussiza:* Yeya u oothizay Xoossayis ta inginteezaya
gi fana beessadayis (Nam7i. 15:37-41). **23:5** Mat. 6:1; Nam7i.
6:8; Tay. 15:38

6 Mokkinttiza aqo bonchcho aqonne Ayihuditay Woosa keetha gaame lo77iza oyde dosiza.

7 Asay gabe gancce unttan bonchchor sarothonannee ‹Asitamaarayyo› gi xeegod garkk koyiza.

8 «Zin yi asitamaaray pettay aadda maaqqeez gishonnee yi ubbitay e ishita maaqqeez gishos ‹Asitamaarayyo› ginttinttii xeeginttippate.

9 Yinttis salo pettii aday aadda yez gishos yha sa7a oonakka ‹adayyo› gi xeegppatte.

10 Yinttis pettii Goday Kiristtoosa aadda yeza gishos ‹Goda› ginttinttii xeeginttippate.

11 Yinttapp aadhizay yinttis aylle maaqqo.

12 Fana dhoqqi udiz oonkka kawuzhoda; fana kawuzhisiza oonkka dhoqqi goda.

Higge asitamaaritaynnee Ferisaawe asitay bor-intteeza

(Mar. 12:40; Luq. 11:39-42, 44, 52; 20:47)

13 «Yinttanno, cubbittayyo, higge asitamaari-taynnee Ferisaawttayyo, as tiina salo kaatetitha gorddizitayyo yinttan ayye. Yinttii, yi ubbas gelaamii ma yhankkitakka gelsaamii.

14 [«Yinttanno cubbitayyo, higge asitamaaritaynnee, Ferisaawttayyo, am7itay keetha yi bonqqitar, asii be7o gi woosa adussiza. Yey gishos, yinttan ayye. Ubbapp aadhiz pirdday yinttan naagiza.][†]

15 «Yinttanno, cubbittayyo, higge asitamaari-taynnee Ferisaawttayyo, yinttii pettii atha ammanthodayis abarannee sa7ar yuuyiza. Zin yi eza

23:11 Mat. 20:26 **23:12** Luq. 14:11; 18:14 [†] **23:14** Pettii pettii binii maxaafitay tayibo 14 gujiza.

ammantheez wode ye atha yinttipp aathii Gaan-names giigsiza ooso oothiza gishos yinttan ayye.

16 «Oonkka Xooss Keetha caaqqiko akkokka baaya. Zin Xooss Keetha yez worqqa caaqqiko, ye caaqay ezis gomoda giz to7itayyo, yi ubbas to7ii hara as kaalithizitayyo, yinttan ayye.

17 Yinttanno, boozitayyo, to7itayyo, worqqay aadhinenee? Worqqa Xoossayis dummasiza Xooss Keethay aadhee?

18 Ma «Oonkka yarshsho yarshshiza aqo caaqqiko, akkokka baaya. Zin oonkka ezal afa yeza yarshsha caaqqiko, ye caaqay ees gomoda» yeegii taamarssiza.

19 Yinttanno, tullitayyo to7itayyo, yarshsho aadhinenee? Yarshsho Xoossayis dummasiza aqay aadhee?

20 Yey gishos, yarshsho aqayir caaqqiza athay, ye yarshsho bessaaydanne ezal afa yeza ubbabazal caaqqiza.

21 Xooss Keetha caaqqiza athay, ye Xooss Keeth giddonnee ezayid yeza Xoossa caaqqiza.

22 Salo caaqqiza athay Xooss zufaanannee ye zufaanayil afa bettiz Xoossa caaqqiza.

23 «Yinttanno, cubbitayyo, higge asitamaaritayyonnee Ferisaawttayyo, yinttan ayye. Yi karthi gaallapp, shaashincheppennee booth gaallapp asiraata kessiza. Zin higgayid yez aadhii koshshizita ashshiza: ye yekka luule pirdde, qadhdheene ubbabazal ammanintto. Harabazitakka ashshekkazar yhayttita yi oothodayis beeziza.

24 Yinttis to7ii hara as kaalithizitayyo, yi ushshapp wununo kessii gimaale mittiza.

25 «Yinttanno, cubbitayyo, higge asitamaaritayyonnee Ferisaawe assayyo, yinttan ayye. Yi shaatessinnee keres afa bagga geeshshiza. Zin gancce baggay bonqqannee uuzatithii kumeeza.

26 Neno to7a Ferisaawayyo, shaatesinnee keres gancce tiina geeshshoba. Yeypp guye, afa baggakka geeshshii maaqqada.

27 «Yinttanno, cubbitayyo, higge asitamaaritayyonnee Ferisaawttayyo, yinttan ayye. Afa baggar borshonttor lo77ii, gancce meqqethinnee wooqqeezibaz kumeez duufo aaziza.

28 Yey garkkekka, afa baggar asis lo77o aaziza. Zin yi gancce cubbotithinnee iitatithii kumeeza.

29 «Yinttanno, cubbitayyo, higge asitamaaritayyonnee Ferisaawitayyo, yinttan ayye. Yi nabitayis duufo ginbbiza, ma xillitay duufakka lo7ithiza.

30 Ma yinttii, ›Nuunii binii nu aditay wode yeza baz maaqqeezako, unttar wolla nabitay suuthi laalamizin› yeegiza.

31 Yey gishos, yi nabitay wodhdheez as na7ita maaqqeezana yinttii yi ubbas markkattiza.

32 Yeezako, yi aditay aykkeezana yi poloytta.

33 «Yha shooshuntho, goppe na7untho, yi Gaan-name pirddapp wayizii attodee?

34 Yey gishos, ta odizana si7oytta; taanii nabitay, eca asitannee asitamaarita yinttiko kiittoda. Unttapp petta petta yi wodhoda mazqqalel afa sot-toda. Baggita Ayihuditay Woosa keetha gelissii alangoda katamapp katama bayi7oda.

³⁵ Yey gishos, xilla Aabeeela wodhdheez wodepp aykkii, Xooss Keethissinnee yarshsho aqopp giddo yi wodhdheez Barakiyu na7a Zakkireesa suuthii hellodar yhayqqeez geesh as ubbay gishos yi seerinttoda.

³⁶ Taanii yinttis turo odiza; yinttinnee yi aditay ootheez buutayis yha pirdda ubbay yha yeletithayil aka helloda.

Yesuusa Yerusalamaes yekkeeza

(Luq. 13:34-35)

³⁷ «Yerusalame, Yerusalame, nabita wodhizannee! Xoossay neeko kiitteezita shuchchar shocizannee! Shugula fa na7ita fa qefer haphphizay garkk taanii ne na7ita ta shiishodayis aappun toke koyennee! Zin tana ne kayeeza.

³⁸ Yikkee, yi keethay kaysa maaqqada.

³⁹ Taanii yinttis odiza; «Goday sunthar yi7izay anjjintteezaya» yi god gatho yhaypp guye tana yi be7aamii» yeegeeza.

24

Yesuusa Xooss keethay laalilinttodana tiinatii odeeza

(Mar. 13:1-2; Luq. 21:5-6)

¹ Yesuusa Xooss keethapp kezii yhammadar, e tamaaritay eziko yi7ii, Xooss Keeth gimba beezeesa.

² Yesuusa unttiko mahii, «Ee! Yhaya ubbita yi bi7inee? Taanii yinttis turo odiza; shuchchi

shuchchal afa ginbbintteezay laalinttekazar attaamii» yegeeza.

Tiinas hanod bazita
(Mar. 13:3-13; Luq. 21:7-19)

³ Yesuusa Debrezayte amball afa betteezin, e tamaaritay fa aaddas eziko yi7ii, «Yey ayide hanodazako nuus odoba. Ma ne yi7ithayssinnee wode wurssithayis mallay abba?» yeegii oyceeza.

⁴ Yesuusa mahii, «Yinttan oonkka balthaam garkk naaginttoytta!

⁵ Abis giiko, gaame asay ta sunthar, ‹Taanii Kiristtoosa› giittar ta sunthar yi7ii gaame as balithoda.

⁶ Olannee ola baz nashshodar yi si7odayis yeza. Yey hanodayis beezi gishos hirigipatte. Zin wurssithay haga.

⁷ Woyay woyara, petti kaatetithay hara kaatetithar olinttoda. Nayennee biitta eni7o gaame aqo hanoda.

⁸ Yey ubbay yelo iqithi zooke ayithgarkke.

⁹ «Ye wode asay yinttan metos aathii immada, wodhoda. Ta sunthay gishos asii ubbay yinttan ixxoda.

¹⁰ Ye wode gaamitay ammano ashshoda. Fa gancce pettay petta aathii immada, pettay petta ixxoda.

¹¹ Ma gaame worddo nabitay denddii gaamita ballithoda.

¹² Wucetithi ganggizay gishos gaame asayis si-
iqo irxxoda.

¹³ Zin wurssith hellodayis garzhiza athay attoda.

¹⁴ As ubbas markka maaqqad garkk Xooss kaatetith Wonggilay biitta ubbayil sabbakinttoda. Yeypp guye, wurssithay ye7oda.

*Bixa beeziz meto
(Mar. 13:14-23; Luq. 21:20-24)*

¹⁵ «Yey gishos, nabe Daalene odeezi dhabisiza tuna ooso geesh aqo eqqeezana yi be7ada. Nabbabizay akaako!

¹⁶ Ye wode Yihuda biittal yezitay ambal qosintto.

¹⁷ Keeth kusittel yez athay fa kara yez baz ekkodayis wodhdhippe.

¹⁸ Gade oosol yezay fa afila ekkodayis guye maaqqippe.

¹⁹ Ye aginayid wodeth maachitayisnnee ammisiza maachchitayis iita metto maaqqada.

²⁰ Yi qosinttay Barigor woy Maala gallas maaqqaam garkk Xoossa woossoytta.

²¹ Abis giiko, sa7a medhintteezaypp yhayino hellodays hanekka baz, ma tiinassikka yesha hanaam meto ye wode hanoda.

²² Ye gallasitay payida haatisekkazako ashо ma7eez oonkka attaamii. Zin E fa dooreez asay gishos ye gallasitay payida haatithoda.

²³ «Ye wode oonkka yinttan, «Yhayishshee, Kiristtoosa yhaydda» woy «Sendaydda yeza» yeegiko ammanppatte.

²⁴ Abis giiko, worddo Kiristtoositayirannee worddo nabitayira dendoda. Unttis

danda7inttiko, hara attozin Xoossii dooreezitakka balithod hellodayis mallannee malabaz beedzoda.

25 Akaakoytta, taanii yinttis yhaya tiinatii odeesa.

26 «Yey gishos, asay yinttiko, ‹Kiristtooosa liizho yeza› giiko, ize yhanigppatte, woy yinttiko, ‹Qol7a yeza› giiko, ammanippatte.

27 Abis giiko, zeelinthii salo zeellinggii, awa kessapp awa gelo hellodayis benttizaygarkk, Asii Na7a yi7ithay yhayigarkk hanoda.

28 «Gawuxa yeza aqo ankko shiiqoda.

29 «Ye wode ye meto gallasitaypp guye,
elle awa dhumoda,
agina fa poo7o kayoda.

Xoolinttitay salopp wodhdhoda,

ma salo yez wolqqitaykka buqinttoda.

30 Ye wode As Na7a mallay salol afa benttoda. Sa7a yez as ubbay yekkoda. Ma As Na7ay, wolqqarannee gita bonchchor salo shaara ganccer ye7odar unttii be7ada.

31 E fa kiitanchchita puggiza damma tulitular kittoda. U sa7a oyddii zooze yhanigii, gaxapp gaxa hellodayis yez eesi doorintteezita shiishoda.

*Goday ye7od gallasayis malla
(Mar. 13:28-31; Luq. 21:29-33)*

32 «Belese* mithapp tamaaroytta. I xeeray ci-izhiko hayitay aaco aykkiko bone ukkeezana yi eriza.

24:26 Luq. 17:23-24 **24:28** Luq. 17:37 **24:29** Isa. 13:10; Erim.
2:10 **24:30** Nam7i. 7:13; Zak. 12:10 * **24:32** Belese: Nu biitta
beella fudhiko bone kezizaygarkke

33 Yey garkkekka, yi yha ubba be7adar As na7ay yi7iza woday peenggel yezana eroytta.

34 Taanii yinttis turo odiza; yha ubba bazay polinttod hellodayis, yha yeletithay aadhamii.

35 Salonnee sa7ay aadhoda, zin ta qaalay aadham.

Goday ye7od gallasana oonkka erooya

(Mar. 13:32-37; Luq. 17:26-30, 34-36)

36 «Ye gallasatinnee ye saatatii bagga salo yez ta adaypp attin hara salo kiitanchchita maaqqin woy Na7a maaqqin oonkka erooya.

37 As Na7a yi7ithay, Nohe wode haneezay garkk maaqqada.

38 Ye agintte dhabo haathay ye7odaypp tiina Nohe markkabe gancce gelod hellodayis, asay miitarannee uzhittar, ekkittarannee gelttar gam7eeza.

39 Dhabo haathay yi7ii, unttan ubba dhabisod hellodayis akaakekaya. As Na7a yi7ithaykka yhay garkk hanoda.

40 «Ye wode nam77ii asay gade gancce oothoda. Untapp pettay ekkinttoda, yhankkay attoda.

41 Nam77ii maachchitay wolla gaaccoda. Untapp pettay ekkinttoda yhankkat attoda.

42 «Yikkee, yi Goday aba gallas ye7odazako eroowa gishos miinggaa naagoytta.

43 Zin kayzo qammapp aappun saatel ye7odazako kara aday erizako, fa kara bookinttamay garkk barkkk naagodazin.

44 Yey garkk, As Na7ay yi qoppekka saate ye7od gishos yinttikka giiginttii yezoytta.

*Iitannee lo77o aylle aaziso
(Luq. 12:41-48)*

⁴⁵ «Yeezin, fa kara asayis katha beeziwa woder immad garkk e goday dooreez ammanthizaynnee wozinaama ayllay oonoo?

⁴⁶ E fa goday azazeezana oothodar e goday yi7ii denggiza ayllay anjjintteezaya.

⁴⁷ Taanii yinttis turo odiza; goday ye aylla fabaz ubbayil afa shuumoda.

⁴⁸ Iita ayllay, ‹Ta goday gam7ii ye7oda› yeegii fa wozinar qoppii,

⁴⁹ fa ooso laggita yhadho aykkiko, mathizitayira miikonnee uzhiko,

⁵⁰ ye ayllay goday E qoppekka gallasnnee E erekka saater,

⁵¹ yi7ii eza nam77ii kessii phalqqoda. E anjakka cubbittayir udoda. Ezayid eesi yeefonnee achch coonch maaqqada.

25

Taphphii wudiritay aaziso

¹ «Ye wode salo kaatetithay fa kuraaze aykkii, machcho ko7odayis yhanigeez atha mokkodayis kezees taphphii wudirita aaziza.

² Unttapp ichchinitay boozita, ichchinitay ecita.

³ Boozitay kuraaze aykkeesa, zin hara lamba aykkekkaya.

⁴ Zin ecitay fa kuraazannee hara gujo lamba aykkeesa.

⁵ Machcho ekkiza athay gam7in, ye wudiritay untan gentta aykkin gentteeza.

6 «Giddii bilahe maaqqodar ‹Machchato ekkizay ye7eeza, eza mokkodayis kezoytta› yeegiz gita cabbotith sintteeza.

7 «Ye wode ye wudiritay ubbitay barkkii, fa kuraaza giigiseeza.

8 Boozitay ecitayko, ‹Nu xomppay to7od haniza gishos yi lambaypp nuusi inggoytta› yeegeeza.

9 «Zin ecitay unttiko mahii, ‹Yey hanaamii, nuusinnee yinttis gidiza lamba baaya. Yey gishos, yinttis yhanigii wonggii ekkoytta› yeegeeza.

10 Boozo wudiritay lamba woenggodayis qiteezin, machchat ekkiza athay putti geeza. Giiginttii betteez ichchin wudiritay ezar wolla bossa sibirel geleesa; pengaykka gordintteeza.

11 «Guyepp yhankko wudiritay yi7ii, ‹Godayyo, Godayyo, nuusi dooyoooyee› yeegeeza.

12 «Zin E unttiko mahii, ‹Taanii yinttis turo odiza; ta yinttan erooya!›

13 «Yikkee, As Na7ay ye7od gallasa woy saata yi eroowa gishos barkkii naagoytta.

*Haaydzi ooso asitay aaziso
(Luq. 19:11-27)*

14 «Xooss kaatetithay fa ayllita xeegii faasi yeza baz unttis hadarii oge yhammadayis kezeez atha aaziza.

15 Unttis ommar ommar u wolqqay garkk pettayis ichchin mekilite*, pettayis nam77ii mekilite ma pettayis pettii mekilite inggii hara gade qiteeza.

25:14 Luq. 19:11-27 * **25:15** Mekilite guussay pettii gallasa ootho oothiz athayis taphpho ichchin laythi damooze guusii

16 Ichchin mekilite ekkeez ayllay elle yhanigii zal7i, hara ichchin mekilite tirppiseeza.

17 Yey garkkekka, ma nam77ii mekilite ekkeez ayllay hara nam77ii mekilite tirppiseeza.

18 Zin pettii mekilite ekkeezay yhanigii, olla bookkii, fa goday miisha moogeeza.

19 «Gaame wodepp guye ye ayllitay goday yi7ii, fa miisha untan oyicceeza.

20 Ichchin mekilite ekkeez ayllay yi7ii, hara ichchin mekilite ki7ii, ‹Ta godayyo, ne taassi ichchin mekilite inggeeza. Zin ta hara ichchin mekilite tirppiseeza› yeegeeza.

21 E goday, ‹Zambay! Neenii lo77o ammanthiza aylle; neenii xiqqa bazal ammantteeza. Taanii nena gaame bazal shuumoda; yhana ne goday ufayssayid geloba› yeegeeza.

22 «Ma nam77ii mekilite ekkeezay yi7ii, ‹Ta godayyo, neenii taas nam77ii mekilite inggeeza. Zin taanii hara nam77ii mekilite tirppiseeza› yeegeeza.

23 E goday, ‹Zambay! Neenii lo77o ammanthiza aylle; neenii xiqqa bazal ammantteeza. Taanii nena gaame bazal shuumoda; yhana ne goday ufayssayid geloba› yeegeeza.

24 «Ma pettii mekilite ekkeezay yi7ii, ‹Ta godayyo, neenii zerekka aqopp buuciz laalekka aqopp maxiz iita as maaqqeezana taanii eriza.

25 Ta Yashittii ne mekilita biitta gancce moogeeza. Ne mekilita yhayshe› yeegeeza.

26 «E goday mahii, ‹Yha iita azaalla ayllayyo, taanii zerekka aqopp buucizannee laalekka aqopp maxiza as maaqqeeza ne erinee.

²⁷ Yikkee, neenii ta miishito bankke gaddeezako wodher ekkodanno ne kayeeza.

²⁸ Yey gishos, miisha eep ekkii, taphphii mekilite yezayis inggoytta.

²⁹ Abis giiko, yeza ubbayis gujinttoda gaang-goda. Zin baazaypp hara attozin, ye ezis yeza xiqqatakkka ekkinttoda.

³⁰ Yha maaddoowa aylla bale dhuma kessii oloytta. Ezayid ezis yeefonnee achch coonchii maaqqada» yeegeeza.

Wode wurssithal hanod pirdde

³¹ «As Na7ay, kitanchcho ubbitayira, fa bonch-chor ye7i E fa bonchcho kaatetith zufaanayil afa bettoda.

³² As kochch ubbitay e tiina shiiqoda. Heenggiz na7ay durta deeshitaypp qurizay garkk E ye asa nam77ii aqo shagoda.

³³ Durta ushachchi baggar deeshita haddirs baggar essoda.

³⁴ «Ye wode, kaatay ushachchi baggar yezitayko yhay garkk yeegoda: ‹Ta Aday anjeezitayyo, yhana yi7ii sa7a medhintteezaypp aykkii yinttis giigeez kaatetitha laattoytta.

³⁵ Abis giiko, taanii nayinttin yi ta muzeeza, saaminttin ushsheeza, imath maaqqii yhanigin mokkeeza,

³⁶ kallottin ma7iseeza, hargginttin oyiceeza, ac-inttin tana yi be7eeza» yeegoda.

³⁷ «Yeypp guye, xillitay mahii, ‹Godayyo, neenii nayinttin ayde bi7ii nena nu muzeenee? Woy

neenii saaminttin ayde bi7ii nena nu ushsheen-nee?

³⁸ Neenii imath maaqqii yi7in ayde bi7ii nena nu mokkennee? Woy neenii kallottin ayde nena nu ma7iseenee?

³⁹ Neenii hargginttin woy acinttin neeko yhanigii ayde nena nu oyceennee?» yeegoda.

⁴⁰ Kaatay mahii, ‹Taanii yinttis turo odiza; yinttii tana kaalliza yha ubbayapp xiqqiza ishitaypp pettayis ootheezana taas ootheeza› yeegoda.

⁴¹ «Ye wode haddiris baggar yezitayiko, ‹Yha baaddintteezitayyo, ta lanqqayapp haakkoytt. Xalahesinnee e kiitanchchitayis giigeez medhina tama gancce yhanigoytta.

⁴² Abis giiko, nayinttin tana yi muzekkaya; saaminttin tana yi ushshekkaya.

⁴³ Taanii imath maaqqii yhanigin tana yi mokkekkaya, kallottin ma7isekkaya, harggin acinttin tana oycekkaya» yeegoda.

⁴⁴ «Ye wode untii, ‹Godayyo, neenii nayinttin woy saaminttin woy imath maaqqii yhanigin woy kalladhin woy hargginttin woy acinttin bi7ii nena ayide maaddam ixxeenee?» yeegii mahoda.

⁴⁵ «Ye wode kaatay mahii untiko, ‹Taanii yinttis turo odiza; yinttii tana kaalliza yha ubbapp xiqqizitaypp petta maaddam ixxeezay, tana maaddam ixxeeza» yeegoda.

⁴⁶ Yey gishos, ye asay medhina pirddes ma xillitay medhina de7os yhammada» yeegeeza.

26

*Yesuusal tobbeeza**(Mar. 14:1-2; Luq. 22:1-2; Wan. 11:45-53)*

¹ Yesuusa yha timirtta ubba wursseezaypp fa tamaaritayko,

² «Nam77ii gallasapp guye, Paaziqa Baale bonchchiza gallas maaqqizana yi eriza. Ye gallas As Na7ay mazqalel afa sotinttodayis as kushe aadhii inginttoda» yeegeeza.

³ Ye wode qeese halaqitaynnee gade cimitay, Qayyaafa giz qeese halaqay kara shiiqii,

⁴ asii erekkazin Yesuusa aykkii, wodhodayis to-bbeeza.

⁵ Zin unttii, «Asay cabotaamay garkk gi, Paaziqa bonchchiza gallas yeya oothaamii» yeegeeza.

*Yesuusana shitto tizheeze asito**(Mar. 14:3-9; Wan. 12:1-8)*

⁶ Yesuusa Bitaana katama gancce borqqontto hargger yez Simoona kara yeza.

⁷ Yesuusa munnttal yezin petti astta albasxirosa bilggaaxe kunthi gaame al7o shitto ekkii yi7ii Yesuusa ommayil qoleeza.

⁸ Zin Yesuusa tamaaritay yeya bi7ii kacintti, «Yha shitta cere iissizay abiso?

⁹ Yha shittay al7o waagar bayizintti, miishay manqqitayis ingginttodayis danda7inttzazin» yeegeeza.

¹⁰ Yesuusa unttii geezana erii, unttiko, «Yha astto abis waaythe? Iza taasi lo77o baz ootheeza.

¹¹ Manqqitay ubba wode yinttar yezoda. Zin taanii yinttar ubba wode yezaamii.

¹² Iza yha shitta taal afa qoleezay tana moogos giigiseeza.

¹³ Taanii yinttis turo odiza; biitta ubbayil yha Wonggilay sabbakinttiza aqo abamaaqqikokka, asay izis qoppiso maaqqaday garkk odinttoda» yeegeeza.

Yihuda Yesuusana aathii immadayis giigint-teeza

(Mar. 14:10-11; Luq. 22:3-6)

¹⁴ Ye wode taphpho nam77ii Yesuusa tamaaritaypp pettay, Asiqorontto Yihuda ginttinttizay qeese halaqitayiko,

¹⁵ yhanigii, «Taanii yinttis Yesuusa aathii inggiko, yi taasi ab immadee?» yeegii unttan oyceeza. Unttii tobbii hasttam bira*† inggeeza.

¹⁶ Yeyp guye, Yihuda Yesuusa aathii immadayis giiga gallas koyiza.

Yesuusa paaziqa kaho fa hawaaritayir meeza

(Mar. 14:12-21; Luq. 22:7-14, 21-23; Wan. 13:21-30)

¹⁷ Boora Baale bonchchiza tiina gallas, Yesuusa tamaaritay eziko yi7ii, «Paaziqa bonchchiza gallas neenii maad katha nuunii aba makko?» yeegeeza.

¹⁸ Yesuusa unttiko, «Katama yi gelodar helleez athayiko yhanigii, ‹Asitamaaray, taas wode helleez gisho ta tamaaritayir Paaziqa bonchchiza gallasa ne kara aathoda yeegeeza› goytta» geeza.

¹⁹ E tamaaritay Yesuusa kiiteezay garkk udii, Paaziqa Baale gallas maad katha giigiseeza.

^{26:15} Nam7i. 11:12 * ^{26:15} *Bira santte:* Akkokka guzhinttekka geeshshi bira guussii. † ^{26:15} *Hasttam bira santte:* Hasttam bira santtive Isreele biitta aylle woonggitizanne bayizinttiza gatee.

20 Sa7ay omathodar Yesuusa taphpho nam77ii hawaaritayir katha maadayis betteeza.

21 U maadar, Yesuusa untiko, «Taanii yinttis turo odiza; yinttapp pettay tana aathii immada» yegeeza.

22 U iita dagamii, ommar ommar, «Godayyo, turo tanashsha?» gi eza oyceeza.

23 Yesuusa mahii, «Fa kusha taar wolla fil7o gancce dakkizay E tana aathii immada.

24 As Na7ay, Xooss qaalayid ezis xaafintteezay garkk yhayqqoda. Zin As Na7a aathii inggiza atha ayye; ye athay yelinttekka atteezako ezisi lo77ozin» yegeeza.

25 Eza aathii immadayis yez Yihuda mahii, «Asitamaaarayyo, ne gizay tanannee?» yegeeza.

Yesuusa mahii, «Ne geezaygarkk» yegeeza.

Goday kaho

(Mar. 14:22-26; Luq. 22:15-20; 1 Qor. 11:23-25)

26 Unttii maadar, Yesuusa boora ekkii Xoossa galateeza. Ye boora baxxii fa tamaaritayis inggii, «Yhashittee, moytta, yhayi ta ash» yegeeza.

27 Xuu7a ekkii, Xoossa galateeza. Unttis inggii, «Ubbay yhaypp uzhoytta.

28 Yhayi gaame asay nagaray atto inttinttoday garkk gogiz oroth ta caaqt suuthii.

29 Zin taanii yinttis odiza; taanii ta Aday kaatetitiha oroth woyne ushsh yinttar uzhod gallasa hellodayis yhannipp gede yha woyne ushsha uzhaamii» yegeeza.

30 Galata mazmuure yexxeezaypp guye Debre zayite ambal qitteeza.

*Yesuusa Phixiroosa kaddodana tiinatii odeeza
(Mar. 14:27-31; Luq. 22:31-34; Wan. 13:36-38)*

³¹ Ye wode Yesuusa unttiko,
«Xoossay heenggizana shocoda
duriyataykka laalinttoda»
ginttinttii Xooss qaalayid xaafintteezay garkk
yhayino qamma yi ubbitay taal dhubinttoda.
³² Zin taanii yhayiqopp denddeezaypp guye yint-
tipp tiinatii Galila yhammadaa» yeegeeza.

³³ Phixiroosa mahii, «Unttii ubbay nena ashshii
dhabikokka, taanii nena ashshaamii» yeegeeza.

³⁴ Yesuusa Phixiroosako, «Taanii nees turo odiza;
yhayino qamma shugula uukkodaypp tiina neenii
tana hayidzii toke kaddoda» yeegeeza.

³⁵ Phixiroosa mahii, «Taanii neer wolla yhay-
iqopp attin nena yesha kaddamii» yeegeeza.

Yhankko e tamaarttay ubbitaykka yhay garkk
geeka.

*Yesuusa Geetesemaane giz aqo woosseeza
(Mar. 14:32-42; Luq. 22:39-46)*

³⁶ Ezayapp guye, Yesuusa fa tamaaritayir Geete-
semaane giz aqo yhanigii, unttiko, «Taanii sen-
dayid yhanigii Xooss woossoda, yi yhaydda bet-
toytta» yeegeeza.

³⁷ Phixiroosannee Zabidoosa na7a nam7ita
paar ekkii yhanigii azanonnee yilo aykkeeza.

³⁸ Maakka unttiko, «Taanii yhayqqod hellodayis
azzaneeza. Yhaydda gam7oyttannee barkkii
naagoytta» yeegeeza.

³⁹ Xiqqa tiinal yhanigii biittal fa sinayir xuggu-
nii, «Ta adayyo, danda7inttiza baz maaqqiko yha

meto xuu7ay taapp aadho. Zin ne shene hanopp attin ta shenay hanppe» yeegii Xoossa woosseeza.

40 Yesuusa fa tamaaritayiko maaqqii yi7ii untii gentteezin denggii, Phixiroosako, «yinttii pettii saatezakkonnee genttekkaazar taar minggodayis danda7ekkasa?

41 Paace gancce yi gelaamay garkk barkkii naagoyttannee Xoossa woossoytta. Ayyanay inginttii yezin ashо daabureeza» yeegeeza.

42 Yesuusa ma nam7intho yhanigii woossii, «Ta adayyo, taanii yha meto xuu7aypp uzhekazin aadhodayis danda7inttoowa baz maaqqiko ne shenay hano» yeegii Xoossa woosseeza.

43 Maakka maaqqii ye7odar e tamaaritay gentta gamin, woyi7eezin denggeeza.

44 Maakka untan ashshii yhanigii, tiina geez qaalato izo mahii hayidzintho woosseeza.

45 Yeypp guye, fa tamaaritayiko yi7ii, «yhanno hellodayis genttallannee shemppolyenee? yikkee genttoytta. Yikkee, As Na7ay, nagara oothizittay kushe aadhii inggintiza saatay helleeza.

46 Denddii yedhdhoytta, tana aathii inggizay yhayishshee helleeza» yeegeeza.

*Yesuusa morkkitay kushe ayikintteeza
(Mar. 14:43-50; Luq. 22:47-53; Wan. 18:3-12)*

47 Yesuusa haga yeya odinttodar, taphpho nam7i tamaaritaypp pettay, Yihuda ye7eeza. Qeese halaqitaynnee gade cimitay kiitteez gaame asay mashshannee gufe aykkeezittay ezar wollu ye7eeza.

48 Yesuusa aathii inggiz Yihuda ye gaame asayiko, «Taanii yeerizay yi koyizay eza, eza aykkoytta» yeegii malla inggii gaddeeza.

49 Ellisii Yesuusako shiiqii, «Asitamaarayyo, saro nees maaqqa» yeegii eza yeereeza.

50 Yesuusa eziko, «Ta dabbayyo, neenii abis ye7eenee»[‡] yegeeza.

Yeypp guye, shiiqii, fa kusha Yesuusal gaddii aykkeeza.

51 Yesuusar yezitaypp pettay fa mashsha shoddii qeese halaqay aylla shocii, e haya gachchii oleeza.

52 Zin Yesuusa, «Ne mashsha guye shookayid mahoba. Abis giiko, mashsha shoddiz ubbitay mashshar yhayqgoda.

53 Ta, ta Adana woossizako gaame mukulo payidinttiz kiitanchchita dakkodayis danda7oowa baz neess aazinnee?

54 Yeya maaqqiko, Xoossa qaalayid yhay garkk hanodayis beeziza gintinttizay wayizii polinttode?» yegeeza.

55 Ye saatte, Yesuusa ye shiiqeez gaame woyayiko, «Tana paanno mahii aykkodayis mashshannee gufe aykkii ye7eenee? Taanii Xooss Keetha gallas gallas taamaristtar yinttar yez wode yi tana aykkibe7ekkaya.

56 Zin yhay ubbay haneezay nabitay Xooss qaalayid xaafeezay polinttoday garkke» yegeeza.

[‡] **26:50** Ta laggayyo, neenii oothod bastto oothii ashshoba: woy hara birshshithay ta laggayyo, ne yhaydda abi oothee? **26:55**
Luq. 19:47; 21:37

Ye wode e tamaaritay ubbitay eza ashshii qos-intteeza.

*Yesuusa pirdde Shango tiina Shiiqeeza
(Mar. 14:53-65; Luq. 22:54-55, 63-71; Wan.
18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Yesuusa aykkeezitay qeese halaqa Qayyaafa eza kanggeeza. Ezayid higge asitamaaritaynnee biitta cimitay shiiqii yeza.

⁵⁸ Zin Phixiroosa qeese halaqay zabba hellodayis haakor eza kaalleeza. E wurssitha be7adayis zabba gelii naagiztayir betteeza.

⁵⁹ Qeese halaqitaynnee shiiqeez as ubbitay Yesuusa wodhodayis ezal aka worddo markka koyeeza.

⁶⁰ Gaamitay yi7ii ezal aka worddo markka markkatteeza, zin abikka denggekkaya. Guyepp nam77ii asay yi7ii,

⁶¹ «Yha athay, ‹Taanii Xoossa Keeth laalii hayidzii gallasar mahii keexxodayis danda7iza› geeza» yeegeeza.

⁶² Qeesitay halaqay denddi eqqii Yesuusako, «yhayititay nena mootiza mootayis neenii mahizbaz baasa?» yeegeeza.

⁶³ Zin Yesuusa si77i atteeza. Maakka qeese halaqay, «Taanii nena de7o Xoossa sunthar aykkiza; neenii Xoossa Na7a Kiristtoosa maaqqiko nuus odoba» yeegeeza.

⁶⁴ Yesuusa mahii, «Yeya ne geeza. Zin taanii yinttis odiza; yhaypp guye, As Na7ay wolqqama Xoossa ushachch baggar betteezin, salo shaarar ye7odar yi be7ada» yeegeeza.

65 Ye wode qeese halaqay fa afila peedhii, «Yhaya bo7oytta Xooss cazheeza! Nuna hara markka ab koshshee? E yhatti cazheezana yi si7eeza.

66 Yi qofay abba?» yeegeeza.

Unttikka, «Ezis yhayiqo beeziza» yeegii macheeza.

67 Ye wode, u e sinayid cuttii zhultteeza, yhankkitay eza baqqii,

68 «Kiristtoosa! Nena shoceezay oonoo? An nuus tinbbite odoba» yeegeeza.

Phixiroosa Yesuusana kaddeeza

(Mar. 14:66-72; Luq. 22:56-62; Wan. 18:15-18, 25-27)

69 Phixiroosa zabbayid betteezin, pettii gadhindata eziko yi7ii, «Neekka Galila Yesuusar wolla yeza baasa» yeegeeza.

70 Zin E u ubbitay tiina ye gadhindatiko, «Ne giz bazay abizako ta erooya» yeegii kaddeeza.

71 Ma yhanigii gase pengeko hellodar yhankkat eza bi7ii, ize yeza asayiko, «Yha athay Naazirete Yesuusar yeza» yeegeeza.

72 Phixiroosakka nam7intho caaqqii, «Taanii ye aththa erooya!» yeegeeza.

73 Xiqqa gam7odar, ize eqqeez asay Phixiroosako yi7ii, «Neekka turo unttar wolla yeza bay; neenii ne nashshayir erinttiza» yeegeeza.

74 Yeypp guye, Phixiroosa, «Taanii ye atha erooya!» yeegii, fana baadithinnee caaquo aykkeeza.

Ye wode izir shugula uukkeeza.

75 Yesuusa eziko, «Neenii shugula uukodaypp tiina tana hayidzii toke kaddoda» geezana Phixiroosas elqqi gin, bale kezii dukka suuthth yeekkeeza.

27

Yihuda fana sotteeza

(Mar. 15:1; Luq. 23:1-3; Wan. 18:28-32)

1 Wontta guura qeese halaqitaynnee gade cimitay ubbitay Yesuusana wodhodayis tobbeeza.

2 Unttii Yesuusa accii kanggii gade aqisiz Philaaxoosas aathii inggeeza.

3 Ye wode Yesuusana aytheez Yihuda, Philaaxoosa Yesuusalafa pirddeezana bi7ii, qirattii, ye hasttam bira qeese halaqitayisnnee gade cimitayis guye maheeza.

4 «Taanii geeshsh as yhayiqosi aathii inggii nagaara ootheeza» yeegeeza.

Zin unttii, «Yey nu meto baaya ne meto» yeegeeza.

5 Yihuda mishitto Xooss Keetha olii ashshii u lanqqayapp yhanigii, sotintti yhayqqeeza.

6 Qeese halaqitay miisha ekkii, «Yha miishay suuth miishe maaqqeez gishos nuunii Xooss Kara miisher walakkodayis beezooya» yeegeeza.

7 Yeypp guye, wolla tobbii, bete as moogodayis zhiice biitta wonggeeza.

8 Yey gishos, ye gaday yhayino hellodayis suuth biitta gintintti xeegintiza.

9 Ye wode Nabe Erimaasa geezay garkk «Isreele na7itay wachcheez e gata hasttam bira ekkeeza

¹⁰ Goday tana azazeezay garkk zhiice biitta woongodayis inggeeza» geezay ye wode polint-teeza.

*Yesuusa Philaaxoosa tiina shiiqeeza
(Mar. 15:2-5; Luq. 23:3-5; Wan. 18:33-38)*

¹¹ Yesuusa gade aqisiza Philaaxoosa tiina shiqin, Philaaxoosa eziko, «Neenii Ayihude kaato» yeegii oyceeza.

Yesuusa mahii, «Ne geeza» yegeeza.

¹² Qeese halaqitaynnee gade cimitay eza mootodar untis aba maalssekka mahekkaya.

¹³ Ye wode Philaaxoosa Yesusako, «Yhayititay nena mootiza moota ubba ne si7oosa?» yegeeza.

¹⁴ Yesuusa hara attozin, petti qaalakka mahaam ixxin, gade aqisizay yhay malabaz geeza.

*Yesuusal afa yhayiqo pirdde pirddintteeza
(Mar. 15:6-15; Luq. 23:13-25; Wan. 18:39-40;
19:1-16)*

¹⁵ Gade aqisizay laytha laytha Paaziqa Baale bonchchiza gallas, woyay koyiz petti as achchapp bili7iz woga yeza.

¹⁶ Ye wode petti Bairbaana giz daafar erintteez iita athay achch keetha yeza.

¹⁷ Yey gishos, gaame as shiiqii yeezin Philaaxoosa, «Taanii yinttis Bairbaana, billone Yesuusa giz Kiristtoosana bili7o?» yeegii woya oyceeza.

¹⁸ E yeya geezay u qinaattii Yesuusa aathii inggeezana eriza gishshosi.

¹⁹ Philaaxoosa pirdde kara betteezin, e machchat, «Taanii yhayino qamma abukkar E bagga undenna waayttar aqeez gishos ye geeshsh athayil afa ababazkka oothippe» yeegii azazeeza.

20 Zin qeese halaqitaynnee gade cimitay Philaaxoosa Bairbaana bili7ii, Yesuusa wodhod garkk, woyay eza woossod garkk, woya doosheeza.

21 Philaaxoosa mahii unttiko, «Taanii u nam7aypp yinttis oona billod garkk koyinee?» yeegii oyceeza.

U, «Baribaana billod garkk nu koyiza» yeegeeza.

22 Philaaxoosa, «Yeezin, Yesuusa giz Kiristtoosa ab udo?» yeegii unttan oyceeza.

Ubbay mahii, «Sottintto» yeegeeza.

23 Philaaxoosa woyayiko, «Abiso? E ab iitta baz ootheenee?» yeegii oyceeza.

Zin asay tiinaasaypp aathii, «Mazqqalel afa eza sottoba» gi uukkeeza.

24 Philaaxoosa cabbo denthithopp hara ababazkka oothodayis danda7inttaamiza bi7ii, wursii haath ekkii, «Yha athay yhayiqayid taanii baaya. Yeya oothizay yinttan» yeegii woya tiina fa kushe meecceeza.

25 As ubbitay mahii, «E suuthay nuulannee nu na7itayil afa maaqqa» yeegeeza.

26 Yeezin, Philaaxoosa Bairbaana untts bili7ii, Yesuusa garaffi, mazqqalel afa sottintti yhayqqod garkk aathii inggeeza.

Wotaaddaritay Yesuusana leqqeeza

(Mar. 15:16-20; Wan. 19:2-3)

27 Yeypp guye, Philaaxxosa wotaaddaritay Yesuusana gade aqisizay zabba kanggin, wotaaddaritay e kalayid shiiqeeza.

28 E afila qaarii ekkii zoqo afila* ma7iseeza.

27:24 Nam7i. 21:6 * **27:28 Zoqo afila:** Binii wode kaatitay afar ma77iz afila.

29 Ma angguth zawude kochchii, e ommayil gaddeeza. E ushachch kushayid shomboqo gufe ayithii, e tiinayid bunqqittii, «Ayihude kaatayyo saro nees maaqqa!» yeegii, ezal afa qaldeeza.

30 Ezal afa cutteeza. Ye shomboqo gufa ekki, e ommayid shoceeza.

31 Unttii ezal afa qalideezaypp guye zoqo afila eepq qaarii ekki, e afila eza ma7isi Sottodayis ekki kanggeeza.

Yesuusa sotintto

(Mar. 15:21-32; Luq. 23:25-43; Wan. 19:17-27)

32 Unttii bale kezii, petti Simoona giz Qerena biitta atha denggii, Yesuusa mazqala wolqqar toosseeza.

33 Golggotta giz aqo helleeza. «Golggotta» guussay «Omma Ota aqo» guussii.

34 Yeyid u cizher walakintteez woyne ushshii uzhgi ees inggeeza. Zin E yeya ganxxii bi7ii, uzhaam ixxeeza.

35 Unttii mazqalel afa eza sotteezaypp guye e afila shaakkii, ixa olii ekkeeza.

36 Yeypp guye, ezayid bettii eza naageeza.

37 Ma, «Yhayi Ayihude Kaati Yesuusa» yeegiz e daafa beeziz mooto xuufe e omma achcha gaddeeza.

38 Yesuusar ye wode nam77ii paanitaypp petta eep ushachchi baggar, yhankka eep haddirs baggar, mazqalel afa sotteeza.

39 Oger aadhiz asay fa omma eni7isittar Yesuusa cazhitar,

40 «Xooss Kara laalii hayidzii gallas gancce keexxizayyo, nena ashshoba. Neenii Xooss Na7a maaqqiko, ane mazqqlayapp wodhdhoba» yeegeeza.

41 Yey garkkekka, qeese halaqitay, higge asita-maaritaynnee biitta cimitay wolla Yesuusal afa qaldeeza. Yhay garkk yeegeeza:

42 «Hara asa ashsheeza, zin fana ashshodayis danda7ekkaya. E Isreele kaat maaqqiko, ane mazqqlayapp yhatti wodho, nuukka eza ammanoda.

43 Xoossal E ammaninttiza, Xoossay eza ashshodayis koyko ane ashsho. Abis giiko, E fana, ‹Taanii Xooss Na7a› giza» yeegeeza.

44 Ma hara attozin, ezar mazqqalel afa sottint-teez paanitayapp pettay yhay garkk gi ezal afa qaldeeza.

Yesuusa yhayiqo

(Mar. 15:3-41; Luq. 23:44-49; Wan. 19:28-30)

45 Usuppun saatepp yhanigii, uddufun saate hellodayis biitta ubbay dhumeeza.

46 Uddufun saate maaqqeezan garkk Yesuusa, «Elohee, Elohee, laama sabaqitanii?» gi gita uufo uukkeeza. «Elohee, Elohee, laama sabaqitanii?» guusayis birshshithay «Ta Xoossayyo, ta Xoossayyo, tana abis ashsharee?» guussii.

47 Ezayid eqqeez asaypp pettay yeya si7ii, «Yha athay Eelaasa xeegiza» yeegeeza.

48 Izir unttapp pettay woxxii yhanigii, zanzar caala woyne ushsh ekkii. Yeya shomboqo

gufe xeeral gaddii ushshodayis e doonayiko ukkitheeza.

⁴⁹ Zin yhankkitay, «Ashshoytta, Eelaasa eza ashshodayis ye7odazako ane wolla be7ada» yeegeeza.

⁵⁰ Yesuusa nam7intho gita uufo uukkii, yhayqqeeza.

⁵¹ Ye saatayid Xooss Kara soxintteez magarazhay woko xeerapp yeko xeera hellodayis nam7i kezii, per7intti wodhdheeza. Biitta eni7eeza, zaallitaykka phalqqintteeza.

⁵² Duufitay dooyinttin Geesh asitaypp gaamitay yhayiqopp dendeeza.

⁵³ Yesuusa yhayiqopp dendeezaypp guye Unttii duufopp kezii, Geesh katama qiteeza; ezayid undenna asayis bentteeza.

⁵⁴ Mato halaqaynnee ezar Yesuusa naagiza wotaaddaritay biittay eni7eezannee aqayid haneezibaza be7eez wode gaame yashittii «Tuma yhay Xooss Na7a» yeegeeza.

⁵⁵ Yeyid gaame maachchitay, Galilapp aykkii Yesuusa maaddittar kaalleezittay haakor eqqii bi7iza.

⁵⁶ U gancce Magdeela Mayirama,[†] Yayqqobaranee Yooseefa indat Maaraamannee Zabdoosa na7itay indat yeza.

Yesuusa moogintteeza

(Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56; Wan. 19:38-42)

27:48 Maz. 69:21 **27:51** Kes. 26:31 **27:55** Luq. 8:2-3 [†] **27:56**

Magdeela Mayiramo: Guussay Magideela gizi katamappi ye7eeza Mayiramo guusii.

57 Sa7a lem7ilem7odar Yooseefa giz pettii dure athay, Armataasa katamapp ye7eeza. E fa ubbaskka Yesuusa kaaliza asii.

58 Yooseefa Philaaxoosako yhanigii, Yesuusa aha ekkodayis woesseeza. Philaaxoosa ahay Yooseefas ingginttod garkk azazeeza.

59 Yesuusa aha ekkii, geesh afilar sawaxeeza.

60 Shuchchapp wooceez oroth duufo gancce aha gaddeeza. Ma ye duufay doonayid damma shuchch goli7isii gaddii qitteeza.

61 Magdeela Maaramira yhankko Maarama ye duufayiko maaqqii betteeza.

62 Wontitha maala gallas, qeese halaqitaynee Ferisaawitay Philaaxoosako yi7ii, yhay garkk yegeezay:

63 «Godayyo, yha balithizay pathi yezar, ‹Taanii hayidzii gallasapp guye yhayiqopp dendoda› yegeezay nuus elqqi geeza.

64 Yey gishos, E moogintteez duufa hayidzii gallas hellodayis, miinthii naagod garkk azazooba. Yey hanaam ixxiko, e tamaaritay yhanigii e aha kastti dhabisii, ‹yhayiqopp dendeeza› yeegii woyayis odiko nam7intho balithay tiinaasaypp ubba yhana iitoda» yegeezay.

65 Philaaxoosa unttiko, «Yinttis naagizitay yeza; yhanigii yinttis danda7intteezay garkk naagisotta» yegeezay.

66 Yey gishos, unttii yhanigii duufay bochinttamay garkk shuchchayil afa maatame attaamii wotadarttayir wolla gordpii naagiseeza.

28

*Yesuusa yhayiqopp denddo
(Mar. 16:1-10; Luq. 24:1-12; Wan. 20:1-10)*

¹ Maala gallasay aadheez Wogga wode guura, Magdeela Mayiramira yhankko Mayrama Yesuusa moogintteez duufa be7adayis yhanigeeza.

² Qoppekka wolqqama biitta eni7o haneeza. Goday kiitanchchay salopp wodhdhii duufay doonayil yez shuchcha goli7isii ezal afa betteeza.

³ E ciray zeellinthi aaziza. E afilaykka shachchigarkk boothi.

⁴ Naagizitay kiitanchchay bi7ii, yashshar kukkuri, yhayqqeez asgarkk haneeza.

⁵ Kiitanchchay maachitayiko, «Yashittippate yi mazqalel afa sotintteez Yesuusa koyizana ta eriza.

⁶ E tiin odeezyay garkk yhayiqopp dendeeza; yhaydda baaya. Yhana yi7ii eza woytheez aqa bo7oytta.

⁷ Yi yhatti ellisii yhanigii, e tamaaritayis, «Yesuusa yhayiqopp dendeeza. Ma E yinttipp tiinattii Galila yhammada; yi eza ezayid be7ada» yeegii odoytta. Taanii yinttis yhaya ododayis ye7eeza» yeegeeza.

⁸ Unttii yashittittarannee gaame ufayttitar, duufay lanqqayapp ellisii yhanigii, e tamaaritayis ododayis woxxeeza.

⁹ Qoppekkazin Yesuusa unttar woli hellii untiko, «Saro yinttis maaqqa» yeegeeza. Unttii eziko shiiqii, e toka aykkii ezis goynneeza.

¹⁰ Ye wode Yesuusa untiko, «Yashittippate; yhanigii ta tamaaritay Galila yhammadgarkk unttsi odoytta. U ezayid tana be7ada» yeegeeza.

11 Ye maachchitay yhammadar, duufa naagiza wotaaddartaypp baggitay katama yhanigii, ha-neezibaza ubbita qeese halaqitayis odeeza.

12 Qeese halaqitaynnee cimitay shiiqii tobbii, wotaaddartayis gaame miishe inggeeza.

13 «Nuunii gentteezin e tamaaritay qamma yi7ii, e aha kasiteeza» yeegoytta.

14 Yha oda gade aqisizay si7iko, yey yi buuta baza nuunii eza odii ammanthoda. Yinttan abikka hirigisppe» yeegeeza.

15 Wotaaddartay miishe ekki, kiitintteezay-garkk udeeza. Yha oday Ayihuditay kale yhayino hellodayis odinttitar yeza.

Damma kiita

(Mar. 16:14-18; Luq. 24:36-49; Wan. 20:19-23;
Haw. O. 1:6-8; 1 Qor. 15:3-8)

16 Taphpho petti e tamaarttay Yesuusa unttan yhanigoytta geez Galila Derell afa yhanigeeza.

17 Ezayid unttii eza be7eez wode ezisi goyn-neezza, zin unttapp pettay pettay sidheeza.

18 Yesuusa unttiko shiiqii, «Salonnee sa7a mawute ubbay taas inggintteeza.

19 Yikkee, yintti ubba aqo yhanigii, wongila sabbakkii tana kaallizita mahoytta, Ada, Na7a, geeshsha Ayyana sunthar woya ubba xammaqoytta.

20 Taanii yinttan azazeeza ubba u naagod garkk taamarssoytta. Taanii wode wursith hellodayis ubba wode ta yinttar yeza» yeegeeza.

**Oroth Caaqo
Melo New Testament Latin Version**

copyright © The Word for the World International

Language: (Melo)

Contributor: The Word for the World International

--

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

95113415-a3bd-5069-be47-fe8016d2f076